

Vasario 19 d. Lietuvos ambasadorius JAV V.Ušackas (trečias iš kairės) įteikė valstybinius apdovanojimus JAV viceprezidento nacionalinio saugumo patarėjui Eric Edelman, JAV prezidento specialiam padėjėjui Daniel Fried bei Valstybės departamento pasekretoriui Marc Grossman.

LR ambasados JAV nuotr.

JAV NATO KOMITETO VADOVAS LIETUVOJE

Vilnius, vasario 17 d. (ELTA). Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus susitiko su Jungtinių Amerikos Valstijų komiteto už NATO plėtrą pirmininku, įtakingu JAV nevyriausybinių užsienio ryšių tarybos nariu Bruce Jackson ir aptarė aktualius tarptautinius klausimus, kalbėjosi apie tolesnio bendradarbiavimo perspektyvas.

Susitikime V. Adamkus žadėjo, pasibaigus Prezidento kadencijai, ir toliau aktyviai dirbti užsienio politikos srityje.

V. Adamkus padėkojo B. Jackson už bendradarbiavimą, paramą ir išreiškė viltį, kad ir ateityje palaikys glaudžius ryšius su jo vadovaujamu komitetu.

Padėką už paramą Lietuvos narystei NATO vykusiame susitikime B. Jackson pareiškė Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. Susitikime taip pat aptarta “Vilniaus dešimtuko” grupės šalių ateitis.

“Vilniaus dešimtukas” vienija pakviestąsias į NATO šalis - Lietuvą, Latviją, Estiją, Slovakiją, Slovėniją, Rumuniją ir Bulgariją bei narystės NATO siekiančias Albaniją, Makedoniją ir Kroatiją.

Vasario 5 d. Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje “Vilniaus dešimtukas” paskelbė pareiškimą, kuriame patvirtino paramą tarptautinei bendruomenei, siekiančiai “visiško Irako nuginklavimo, kaip nu-

statyta 1441 JT ST Rezoliucijoje”, ir pasirengimą “prisidėti prie tarptautinės koalicijos įvykdant rezoliucijos sąlygas bei nuginkluojant Iraką” JT ST reikalavimų nevykdymo atveju.

A. Paulauskas susitikime pabrėžė, kad “Vilniaus dešimtuko” bendradarbiavimas solidarizavo 10 Rytų ir Vidurio Europos valstybių, todėl labai svarbu ir ateityje palaikyti glaudų šios grupės šalių bendradarbiavimą narystės NATO klausimais, perteikiant patirtį kitoms narystės sąjungoje siekiančioms šalims.

Seimo pirmininkas susitikime taip pat teiravosi B. Jackson nuomonės apie NATO valstybių nesutarimus dėl pa-

ramos Turkijai karo su Iraku atveju.

JAV NATO komiteto vadovas pabrėžė, kad nesutarimų tarp NATO šalių buvo ir anksčiau, tačiau, pasak B. Jackson, pirmą kartą šie nesutarimai buvo taip plačiai išviešinti.

Krašto apsaugos ministro Lino Linkevičiaus ir B. Jackson susitikime taip pat buvo aptarta Irako problema, galimi krizės variantai, besiklostanti situacija derinant NATO šalių pozicijas. Ministras L. Linkevičius pabrėžė, kad po susitikimų su išrinktuoju Lietuvos prezidentu Rolandu Paksu esąs įsitikinęs, jog nenumatoma keisti Lietuvos gynybos politiką, išlieka prisiimti įsipareigojimai gynybos partneriams.

SOCIALDEMOKRATAI DĖKOJA VALDUI ADAMKUI

Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas, vienas iš Socialdemokratų partijos vadų Česlovas Juršėnas teigiamai vertina baigiančio kadenciją prezidento Valdo Adamkaus nuveiktus darbus užsienio politikos srityje ir dėkoja jam už konstruktyvų bendradarbiavimą su valdančiąja dauguma.

“Vertinant penkerių metų kadencijos rezultatus, galiu pasidžiaugti mūsų bendrais pasiekimais ir padėkoti Prezidentui už didelę tarnystę

Lietuvai”, - sakė Č. Juršėnas spaudos konferencijoje.

Pasak jo, prezidentas Valdas Adamkus tikrai nemažai padarė, kad Lietuva, kaip valstybė, kaip tauta, įsitvirtintų Europoje ir Vakaruose. Č. Juršėnas pridūrė, kad prie prezidento Valdo Adamkaus buvome pakviesti ir į ES, ir į NATO, buvo toliau gerinami santykiai su mūsų kaimynais.

Kalbėdamas apie vidaus reikalus, Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas teigė, kad V. Adamkui teko dirbti su

VILNIAUS GRUPEI - AŠTRŲS PRANCŪZIJOS PREZIDENTO PRIEKAIŠTAI

Vilnius, vasario 18 d. (ELTA). Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac pykčio protruikiu nustebino į Europos Sąjungos viršūnių tarybą susirinkusius diplomatus. Susitikimo pabaigoje aukščiausias Prancūzijos pareigūnas “neatsakingu” bei “vaikišku” pavadino Vilniaus grupės šalių bendrą pareiškimą dėl paramos JAV sprendžiant Irako nuginklavimo problemą. Jis pridūrė, kad tai gali turėti įtakos šių šalių priėmimui į Europos Sąjungą.

“Jos (Vilniaus grupės šalys - *ELTA*) praleido gerą progą paty-
lėti. Kai tu jau esi šeimoje, turi daugiau teisių, nei tuomet, kai beldiesi į duris ir prašaisi priimamas”, - sakė prezidentas. Vilniaus grupės pareiškimą Jacques Chirac pavadino “pavoju” dar ir dėl to, jog proamerikietiška šalių kandidačių pozicija gali turėti neigiamos įtakos dabartinių ES narių piliečių nuomonei, kuri ir dabar nėra labai palanki būsimosioms narėms.

BBC teigimu, nors toks Prancūzijos vadovo išpuolis ir neturėtų sąlygoti Europos Sąjungos plėtros, tačiau šis pirmasis incidentas parodė, jog po naujų narių priėmimo ES gali tapti kur kas labiau nenuspėjama.

“Šiek tiek nervingu ir nelabai diplomatišku” Prancūzijos prezidento pareiškimą Vilniaus dešimtuko šalių adresu pavadino Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Gediminas Kirkilas. Nepaisant aštraus Prancūzijos vadovo pareiškimo tono, parlamentaro nuomone, tai neturėtų pabloginti Lietuvos ir Prancūzijos santykių, sustabdyti Europos Sąjungos sutarties ratifikavimo proceso. G. Kirkilo teigimu, šalys kandidatės į ES, pareiškusios paramą JAV Irako klausimu, pasirinko pragmatiškesnį kelią - parėmė ne tik JAV, bet ir Didžiosios Britanijos, Italijos, Ispanijos, nė kiek ne mažiau įtakingų už Prancūziją Europos šalių, pozicijas. Pasak G. Kirkilo, šiuo metu Rytų ir Vidurio Europos šalys yra suinteresuotos išlaikyti JAV įtaką žemyne. Jis atmetė būgštavimus, kad po tokio Prancūzijos vadovo pareiškimo galėtų kilti kokių nors komplikacijų ratifikuojant ES stojimo sutartį.

“Mes neturim jokių ženklų, kad šalys ES narės kaip nors mėgintų stabdyti ratifikavimo procesą. ES sutarties, kuri bus pasirašyta balandžio viduryje, ratifikavimas yra iš esmės formalus aktas, nes derybos jau yra baigtos ir šalys narės pritarė naujų narių prisijungimui prie ES”, sakė G. Kirkilas. Anot jo, gerokai svarbesnis stojimo į NATO sutarties ratifikavimas.

Vilniaus dešimtukas vienija pakviestąsias į NATO šalis - Lietuvą, Latviją, Estiją, Slovakiją, Slovėniją, Rumuniją ir Bulgariją bei narystės NATO siekiančias Albaniją, Makedoniją ir Kroatiją.

Vasario 5 d. Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje “Vilniaus dešimtukas” paskelbė pareiškimą, kuriame patvirtino paramą tarptautinei bendruomenei, siekiančiai “visiško Irako nuginklavimo, kaip nustatyta 1441 JT ST Rezoliucijoje”, ir pasirengimą “prisidėti prie tarptautinės koalicijos įvykdant rezoliucijos sąlygas bei nuginkluojant Iraką” JT ST reikalavimų nevykdymo atveju.

dviem Seimais ir penkiomis Vyriausybėmis. “Visko buvo santykiuose, visų pirma, su konservatorių valdomu Seimu, keblumų buvo su kai kuriais premjerais”, - pažymėjo Č. Juršėnas. Pasak jo, susidaro išpūdis, kad, ko gero, prezidentui Valdui Adamkui geriausiai dirbosi su dabartiniu premjeru, Socialdemokratų partijos vadovu Algirdu Brazausku.

Seimo socialdemokratų ir socialliberalų daugumos santykius su valstybės vadovu Č. Juršėnas apibūdino kaip konstruktyvius. “Mes tardavomės, eidavome pas jį. Tie

nuolatiniai pasitarimai reiškė Prezidento pagarbą mums, kaip Seimo nariams, kaip partijų veikėjams”, - sakė Č. Juršėnas. Jis pažymėjo, kad ne visada pavykdavo sutarti, nes kai kurie Seimo priimti įstatymai buvo vetuojami, kai kuriais atvejais parlamentarai atmesdavo veto.

Nors išskildavo ir tam tikri nesutarimai ir nuomonių skirtumai, vis tiek bendravimas ir bendradarbiavimas su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi, Č. Juršėno vertinimu, buvo konstruktyvus ir normalus.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ V. ADAMKUS PADĖKOJO ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOS DARBUOTOJAMS

Vilnius, vasario 18 d. (ELTA). “Atėjau padėkoti, bet ne atsi-sveikinti”, - sakė kadenciją baigiantis prezidentas Valdas Adamkus, ketvirtą kartą per penkerius vadovavimo šaliai metus lankydamasis Švietimo ir mokslo ministerijoje. V. Adamkus padėkojo visiems ministerijos darbuotojams už bendrą darbą ir palinkėjo sėkmės tęsiant strateginės svarbos švietimo modernizavimo darbus. “Nuo jūsų pastangų priklauso Lietuvos pilietinės visuomenės ateitis”, - sakė V. Adamkus. Valstybės vadovo teigimu, ir ateityje jis aktyviai dalyvaus visuomeniname bei politiniame gyvenime. “Švietimas man visada rūpėjo ir rūpės, jis ir ateityje išliks mano veiklos prioritetu”, - neabejojo Prezidentas.

Švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius, dėkodamas V. Adamkui už paramą, sakė, jog Prezidento išvalga, dėmesys žmogui, švietimui, jaunatviškas veržlumas į visa, kas pažangu ir modernu, nuoseklus darbas padėjo Lietuvai žengiant į Europą atnaujinti švietimą.

“Lankydamasis mokyklose, mačiau daug problemų, su kuriomis susiduria švietimo bendruomenė, tačiau jos yra sprendžiamos. Mes nestovime vietoje”, - teigė V. Adamkus.

A. Monkevičius atkreipė dėmesį, jog Prezidentas rūpinosi švietimo prieinamumu ir teisingomis, lygiomis galimybėmis į kokybišką mokslą, kaip žmogaus ateities garantą. Prezidento paraginti remti švietimą, atsiliepė verslo atstovai, skyrę daugiau kaip ketvirtadalį visų mokyklų kompiuterizavimo lėšų. Taip pat įgyvendinama Mokyklų tobulinimo programa, kuri, tikimasi, ne tik pagerins mokyklų būklę, mokymosi sąlygas, bet ir išmokyks mokytojus dirbti moderniais metodais.

Ministras pažymėjo, kad, Prezidentui palaikant, vyko antrasis reformos etapas, baigta valstybinių egzaminų reforma. Moksleivius į mokyklas pradėjo vežioti geltonieji autobusai, įvestas “moksleivio krepšelis”. Kaip vieną iš svarbiausių darbų, prezidentas V. Adamkus įvardijo Nacionalinę švietimo plėtotės strategiją. Pasak Prezidento, šis dokumentas nuties ilgalaikį kelią švietimo sistemoje.

■ NEEILINĖ SEIMO SESIJA

Vasario 24 dieną prasidėjo neeilinė Seimo sesija. Ji turėtų baigti savo darbą kovo 5 dieną. Tarp svarbiausių sesijos įvykių Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Česlovas Juršėnas išskyrė Respublikos prezidento Valdo Adamkaus metinį pranešimą. Vasario 26 dieną Seime numatytas išrinktojo Lietuvos Respublikos prezidento Rolando Pakso prisaikdinimas.

Pasak Č. Juršėno, neeilinėje sesijoje planuojama priimti Konstitucijos 47-ojo straipsnio pataisą lydintį konstitucinį įstatymą, numatoma surengti antrąjį su prokuratūra susijusių Konstitucijos pataisų svarstymą, planuojama svarstyti ir nutarimo projektą dėl referendumo narystės ES klausimu paskelbimo. Vasario 27 d. Seimo posėdyje ketina kalbėti Lietuvoje viešintis NATO generalinis sekretorius George Robertson.

Česlovo Juršėno teigimu, balandžio antroje pusėje ir gegužės pradžioje, kai bus rengiamasi referendumui, Seimas mažiau posėdžiaus plenariniuose posėdžiuose. Spaudos konferencijoje jis sakė, kad Seimo valdyboje yra toks principinis sutarimas, tačiau kol kas jis neįtvirtintas dokumentais. “Bandysime taip suplanuoti darbus, kad Seimas, Vyriausybė ir Prezidentūra galėtų visas jėgas skirti referendumo propagandai, europinių reikalų aiškinimui, debatams televizijoje”, - sakė Č. Juršėnas.

■ NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENAI - LIETUVOS REKORDŲ KNYGA

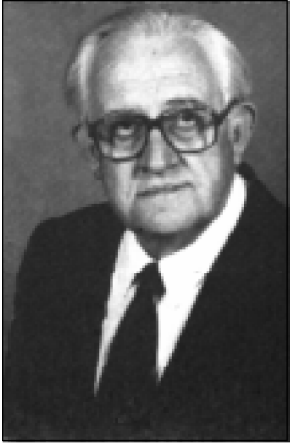
Lietuvos valstybės atkūrimo dienos išvakarėse skaitytojus pasiekė ilgai laukta 334 pusl. apimties gausiai iliustruota Lietuvos rekordų knyga. Tai trečiasis papildytas ir patikslintas informacinis leidinys apie nepaprastus ir neįtikėtinus, bet kruopščiai patikrintus mūsų krašto ir žmonių pasiekimus bei įvykius.

Pateiktų rekordų laikotarpis - nuo seniausių laikų iki šių dienų, teritorija - nuo dabartinės Lietuvos Respublikos iki tolimiausių žvaigždynų. Leidinyje pateikiama beveik 1,500 rekordų, tarp jų ir 15 Lietuvos ar su Lietuva susijusių Guinness pasaulio rekordų. Čia trumpai aprašoma rekordų mokslinė, istorinė ir kultūrinė reikšmė. Visi rekordai atitinka Gineso pasaulio rekordų registravimo taisykles. Jų ekspertizę atliko knygos sudarytojas Vytautas Navaitis ir agentūra “Factum” prie Lietuvos kultūros fondo.

Lietuvos rekordų knygą sudaro 24 skyriai apie visas gyvenimo sritis. Pradedama nuo krašto istorijos ir geografijos. Skaitytojų patogumui į poskyrius sugrupuoti Technikos, Gyvūnijos, Statybos, Meno, Sporto skyriai. Sau įdomybių ras besidomintys ryšiais, pinigais, mokslu, kalba, apranga, kolekcijomis, religija, politika ir kitomis gyvenimo sritimis.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

NATO valstybių bloke įvyko labai rimti nesutarimai, kuriuos bus nelengva išspręsti. Vienoje pusėje stovi JAV, Britanija, Italija, Ispanija ir Rytų Europos šalys. Mažesnę dalį sudaro: Prancūzija, Vokietija ir Belgija. Šios šalys mano, kad Artimųjų Rytų konfliktą galima išspręsti taikingomis, diplomatinėmis derybomis ir nereikia pradėti karo prieš dabartinį Irako režimą. Kaip žinoma, JAV vyriausybė yra sutraukusi į karines bazines, supančias Iraką, stiprias karines jėgas, tačiau Vokietijoje leidžiamam įtakingame žurnale *Der Spiegel* pasirodė Prancūzijos siūlymas, kuri atsisako įsijungti į karą prieš Iraką, bet siūlo prailginti Jungtinių Tautų atsiųstų inspektorių ir draudžiamų ginklų specialistų veiklą Irake. Straipsnyje teigiama, kad masinio žudymo ginklai, įvairūs chemikalai ir biologiniai ginklai yra slepiami Irake šalia mokyklų, bažnyčių, ligoninių ir tirštai apgyventų vietovių, kad tarptautiniai tokių ginklų ieškotojai neįtartų Irako režimo melagysčių ir klastos.

Didžiosios Britanijos iniciatyva buvo sušauktas Europos Sąjungos šalių atstovų suvažiavimas. Diskusijas sukėlė faktas, kad britai nepakvietė į tą suvažiavimą šalių-kandidatų į Sąjungos eiles vadovų.

Britanijos vyriausybė atsiuntė į Londoną stiprius kariuomenės ir policijos dalinius. Didieji britų salų oro uostai sumažino savo skrydžių skaičių. Tarp lėktuvų bagažų viename lagamine buvo rasta rankinė granata, priklausanti iš Venecuelos atvykusiam keleiviui. Jis buvo suimtas, tačiau vėliau paleistas, nes žvalgyba nesusgebėjo įrodyti, kad keleivis priklauso tarptautinei al Qaida teroristų organizacijai. JAV-se imtasi griežtų apsaugos priemonių. Dallas oro uoste buvo laikinai sustabdyti visi skrydžiai. Atlantoje buvo uždaryta viena aukštesnioji mokykla, nes pastate buvo rastas butelis su nežinomais skysčiais. Floridoje oro uoste suimti 32 asmenys, nelegaliai įsigiję uosto sargybinių pažymėjimus ir žvaigždes.

DAUG VADŲ, MAŽAI INDĖNŲ

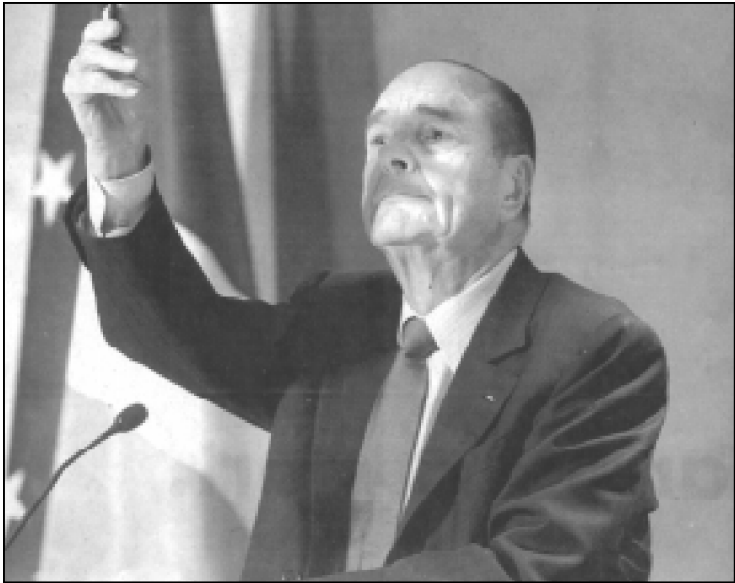
Prancūzija, Vokietija ir Belgija paskelbė bendrą planą, kuris numato sustiprinti tarptautinių inspektorių grupę Irake, prailginti jų darbą. JAV prezidento saugumo reikalų patarėja Candoleezza Rice pajuokė tą pasiūlymą, sakydama, kad sunkumus sukelia ne inspektorių stoka, nes dabar Irake dirba 108 inspektoriai, o dabar siūloma 200 ar 300 ginklų ieškotojų. Prancūzai siūlo, kad Irake tą darbą prižiūrėtų 1,000 mėlynakepurių kareivių, tik nesakoma, ką jie ten veiktų.

NATO nesutarimus pagyveno Turkija, kuri paprašė savo sąjungininkų (Turkija yra NATO narė) kad jai būtų atsiųsta priešlėktuvinių raketų ir kitų ginklų gintis nuo teroristų.

JAV gynybos sekretorius Rumsfeld lankėsi Vokietijoje ir

rie Europos vadai turėtų nuvažiuoti ir pasigrožėti Normandijos pakrantėmis, pamatyti ten kryžius, kurie pažymi tuos amerikiečius, kurie žuvo už laisvą Europą. “Kai kurie europiečiai gali pamiršti tą faktą, tačiau mes, albanai, niekad nepamiršime”, - pasakė premjeras, rašydamas į JAV leidžiamą *Boston Globe*. Jam pritarė atstovai, pareiškę JAV prezidentui savo dalyvavimą žygyje prieš Iraką. Tai Kroatija, Čekija, Vengrija, Makedonija, Lenkija, Rusija, Slovakija, Slovėnija, Estija, Latvija ir Lietuva.

Pasirengimai žygiui prieš Iraką sutapo su musulmonų piligrimų kelione į šventas islamo išpažintojų vietas. Iš Saudo Arabijos į Meką suplaukė pusė milijono žmonių, iš kitų šalių atvyko pusantro milijono. Pili-

Prancūzijos prez. Jacques Chirac vasario 17 d. kalbėdamas Briuselyje Europos sąjungos narių specialiaame posėdyje, pareiškė, kad Rytų Europos kraštai gailės pritarti Amerikos politikai Irako atžvilgiu, o ypač tie, kurie nori būti Europos sąjungoje - geriau jie būtų tylėję ir nepasirašę laiško, kad yra su JAV. *A/P nuotr.*

išreiškė savo pasipiktinimą, kad NATO narės Prancūzija, Vokietija ir Belgija atsisako paremti savo sąjungininkę Turkiją, nors NATO įstatai reikalauja, kad kitos narės turi padėti gintis Turkijai nes ji bus įvelta į karą. Minėtos šalys sulaužė savo “visi už vieną” pažadus, pasakė Rumsfeld, kuriam pritarė ir Valstybės sekretorius Powell. Šį sąjungos narių susikirtimą pagyvino ir tai, kad minėtų trijų NATO valstybių pažiūrą sustiprino ir Rusijos prezidentas Putin, lankęs Prancūziją su oficialiu valstybiniu vizitu.

Valstybės sekr. Powell pareiškė savo pareiškime Jungtinėse Tautose, kad tos tautos, kurios pačios gyveno priešpaudoje ir gyveno komunizmo vergijoje, puikiai supranta vergų padėtį. Tos tautos yra patikimiausios JAV draugės, nes jos atsimena, kas daugiausiai prisidėjo prie Europos išvadavimo. Albanijos premjeras Fatos Nano pareiškė, kad kai ku-

grimai, pagal Koraną, turi bent kartą gyvenime aplankyti Meką. Vieną naktį jie privalo melstis ant švento Arafato kalno. Ši Hajj kelionė sutraukė stiprius Saudo Arabijos apsaugos būrius. Mekoje šalia paminklo pranašui Muhamadui pastatytas baltų palapinių miestas, įrengta laikina ligoninė. Meka yra miestas, kuriame gimė Pranašas ir yra akmuo, ant kurio Muhamad 632 metais kovo mėnesį pasakė savo paskutinį pamokslą. Po trijų mėnesių jis mirė ir buvo pakeltas į dangų. Pasaulyje musulmonų yra vienas bilijonas. Ši tikinčiųjų kelionė nuvalo visas atgailaujančių išpažinėjų nuodėmes. Meka, Medina ir Arafat kalnas yra švenčiausios musulmonų vietos ir visame pasaulyje jie meldžiasi atsisukę jų kryptimi. Po šventų atgailos dienų vyksta aukų atnašavimas ir puotos, po kurių visi maldininkai grįžta namo.

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

MŪSŲ PATRIOTIZMAS

Švenčiame Lietuvos svarbiausias valstybines šventes - Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją - nepriklausomybės paskelbimo ir atkūrimo dienas. Nedaug girdime apie patriotizmą, kuris reiškia Tėvynės meilę ir prasideda nuo paprastų, kasdieninių darbelių savo kraštui ir pareigų savo valstybei.

Patriotizmas priklauso mūsų tautinės kultūros sričiai ir supratimui, kas esame ir kuo norime būti. Jei tai suprasime ir puoselėsime savo kultūrą, nekils klausimų, ar būsime lietuviais įstoję į Europos sąjungą. Jei esame savo valstybės piliečiai, tai daugel valstybinių reikalų turėtų būti ne prievolė, bet sąmoninga pareiga. Patriotizmas priklauso nuo žmogaus vidinio nusiteikimo, nuo jo kultūros. Tai išugdoma šeimoje, vėliau mokytojų mokymu ir jų pavyzdžiu. Žiniasklaida neturėtų būti abejinga ir tėvynės meilei. Tačiau patriotizmo žodis šiuo metu ne vienam kelia ironiją.

Tokių reiškinių nebuvo atgavus lietuvišką spaudą, patriotizmas buvo skiepijamas devynioliktojo amžiaus pabaigoje ir dvidešimtojo pradžioje - iki pat okupacijos. Pirmosios Lietuvos nepriklausomybės metais išleisti mokyklos vadovėliai, kaip dabar patiriame, stebino savo meile gimtinei, jos gamtai, aprašomais Lietuvos didžiavyriais. Tėvynės meilė prasidėjo savo kieme ir baigėsi visa Lietuva. Kai kas atsiųsdavo komunistinio sovietmečio vadovėlius užsienio lietuviams. Juose jau nebuvo meilės savo tėvynei, bet plačiąjai "laimingajai" sąjungai. Tad šiandien jaučiami sovietmečio rezultatai, kai patriotizmą vadina atgyventa seniena ir pajuokiami tie, kurie reiškia meilę savo kraštui.

Tik auklėjimas namuose ir mokykloje gali išugdyti taurius savo krašto piliečius ir Lietuvos patriotus. Mus pasiekia žinios, kad Lietuvoje šaulių organizacija atlieka puikų tautinį auklėjimą ir Lietuvos kariuomenėje gauna tautos sąvokos supratimą. Visi dar gerai prisimename, kokie geri buvo 1918-1940 metų auklėjimo rezultatai, kai po karo tūkstančiai ėjo ginti savo Tėvynės ir žuvo už ją, tikėdami jos laisve likusiems gyventi. Komunistinis režimas perdirbo visas vertybes, paneigė idealizmą, ir šiandiena tebejaučiami klaikūs okupacijos padariniai.

Nereikia keikti Lietuvos, jeigu išrenkama nevykusi valdžia. Ji ne amžina, bet Tėvynė - viena ir amžina. Tautinio lietuvių sąjūdžio žadintojai buvo Vincas Kudirka, Jonas Basanavičius. Jiems didžiausia dorinė vertybė buvo patriotizmas. Jei nebūtų buvę susipratusių sauželės patriotų, nebūtų įvykęs Didysis Vilniaus seimas ir konferencija, kuri išrinko Lietuvos tarybą. Be jų neturėtume Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios. Labai įvairiais jausmais sutinkame ir Lietuvos prezidento rinkimus. Teks apsiprasti su naujuoju prezidentu, kuris iki šiol pasižymėjo atsistatydinimais iš svarbių pareigų, negu atliktais darbais. Jis ateina prie Lietuvos valstybės vairo ir linkėtina, kad jis tą vairą tvirtai laikytų savo rankose, kad jo priešrinkiminiai pažadai nebūtų užmiršti. Išrinktasis tikisi paramos iš kiekvieno lietuvio (!). Linkime, kad jis nugalėtų visas Lietuvos grįžimo į Europą kliūtis ir jokiais referendumais nepakeistų pradėto Lietuvos istorinio įsijungimo į Vakarų pasaulį. Tauta lauks iš naujojo prezidento vadovavimo rezultatų.

S. Tūbėnas

APIE REFERENDUMO PROBLEMĄ

Antanas Kučys

kie gali būti referendumo rezultatai. "Mūsų kovos ir aukos, be ryto naktis", kaip rašė Mai-ronis, gali vėl sudužti, kaip stiklo namelis.

Šiais mintis berašant gavau naują *Dirvos* numerį, pažymė- tą sausio 28 d. data, ir iš jo didelėmis raidėmis išspaus- dintos antraštės sužinojau, kad "Referendumas - gegužės 11 dieną". Tai *Eltos* pranešimas. Kitame savaitraščio puslapyje jau ir Virginijaus Savukyno straipsnis "Kaip rengsime refe- rendumą" su parašte "Dėl Eu- ropos Sąjungos ar ji sužlugdy- sime". Šio straipsnio autorius, aišku, neturi galvoj sužlugdyti referendumo idėją, jis tik nuo- širdžiai susirūpinęs, kokie gali būti jo rezultatai.

Svarstydamas kaip iš šios sunkios padėties išeiti, Virgi- nijus Savukynas rašo: "Politi- nis elitas ruošiasi šiam referen- dumui, tačiau ar jo paraginimo užteks suaktyvinti pasyvius ir abejingus lietuvačius? (...) Be- lieka žiniasklaida, tačiau ne vien informacijos, kas bus, kai įstosime į ES? Reikia kad ES nebūtų tolimas, svetimas ir sa- vaime suprantamas dalykas."

Svarstant šią problemą rei-

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Paskutinis Pranašo pamokslas yra įrašytas į šventas Korano knygas. Tuo pačiu metu naują savo pareiškimą paskelbė per arabų televiziją garsusis Osa- ma bin Laden, ragindamas vi- sus brolius musulmonus pulti visomis jėgomis Islamo prie- šus, ypač tuos, kurie ruošiasi pulti Iraką. Laden pakartojo, kad didžiausia jo svajonė yra mirti kovose su "netikėliais". Tuomet jis būsiąs kankinys. Jis ragino visus islamo tikinčiuo- sius nebijoti mirties.

Amerikos žvalgybos šalti- niai paskelbė padidinto pavo- jaus padėtį.

Keliais sakiniais

• **Krašto apsaugos** depar- tamentas Amerikoje įspėjo gy- ventojus, kad galima laukti naujų terorizmo išpuolių. Centrinės žvalgybos agentūros viršininkas pareiškė Kongreso karo jėgų komitetui, kad gali- ma tikėtis "minkštų taikinių: bažnyčių, sinagogų, teatrų, viešbučių, sporto salių puoli- mų. Yra duomenų, kad Ame- rikoje veikia slaptos teroristų al Qaida grupuotės, lėšomis palaikomos Irako režimo.

• **Valstybės sekr. Colin Powell** pareiškė Atstovų Rū-

mų biudžeto komitete, kad Šiaurinė Korėja nenori įjungti į diplomatinės derybas kaimy- ninių šalių atstovų: Kinijos, Rusijos, Pietinės Korėjos ar Ja- ponijos ir dėl atominių ginklų klausimo tartis tik su JAV.

• **Europos Komisijos** pir- mininkas Romano Prodi pa- reiškė 15-kai narių, kad jei Komisija neturės vieningos nuomonės (5 jos nariai pareiškė pritarimą JAV politikai Ira- ko atžvilgiu), ateityje niekas negerbs EK sprendimų.

• **Prezidentas Bush** įteikė pasiūlymus 2004 finansiniams metams. Biudžetas siekia 2.2 trilijonų dolerių ribą. Vyriausy- bė numato padidinti lėšas gynybai ne 15.3 bilijonais dolerių.

• **Olandijos** karalienė pa- skyrė du tarpininkus, kurie pa- dėtų olandų partijoms: krikščionims demokratams ir dar- biečiams susitarti dėl koali- cijos.

• **Europos sąjungos** atsto- vai svarstė, ar reikėtų Sąjungos konstitucijoje minėti Dievo vardą. Siūlomas variantas: "Dievas - Tiesos, Teisingumo, Gėrio ir Grožio šaltinis".

• **Pakistano prezidentas** Pervez Musharraf lankėsi Ru- sijoje, kurios prezidentas Putin šiltai jį priėmė. Komentatoriai sakė, kad vizitu norėta "išsir-

kalinga atsižvelgti ir į tai, ką sako LR Konstitucija. Jos 9-tas straipsnis skelbia "Svarbiausi Valstybės bei Tautos klausimai sprendžiami referendumu." Tik gaila, kad Konstitucijos tėvai neklasifikavo, kokie tie yra svarbiausi klausimai. Ir tik sekantis straipsnis tai pa- ryškina: "Įstatymo nustatytais atvejais referendumą skelbia Seimas. Jis gali būti skelbia- mas ir, jei to reikalauja 300,000 piliečių. Šiaip ar taip, šis klausimas Seimo yra iš- spręstas, nes tai yra vienas svarbiausių Valstybės reikalų, liečiantis jos suverenitetą. Tat nustatyta data referendumas bus vykdomas. Bet vargas yra, kad pastarosiomis dienomis pradėjo griūti mūsų vilčių pilis NATO, o kartu ir Europos Sąjunga, kai Turkijai paprašius saugumo garantijų, trys di- džiosios Europos valstybės NATO narės tai vetavo Saugu- mo taryboje. Šis faktas parodė, kad mažųjų valstybių išlikimo jėga glūdi jų tautiniame sąmo- ningume. Valstybė yra tiek stipri, kiek sąmoningi yra jos piliečiai. Tai ne nauja tezė - ją jau devynioliktojo amžiaus pa- baigoje paskelbė Vincas Ku- dirka, parašęs "Tautišką gies- mę", kuri tapo mūsų Tautos Himnu.

pinti ledą". Rusija parduoda Indijai, tradiciniam Pakistano priešui, ginklus, net 70 %.

• **Kanados vyriausybė** ir liberalų partija paskelbė, kad bus duodama daugiau lėšų Ka- nados sveikatos reikalams. Ka- nadiečiai gaus pigesnius vais- tus ir priežiūrą namuose.

• **Saudo Arabija** paskelbė, kad bus mažinamas skaičius valstybėje dirbančių užsienie- čių, kuris sumažės per ateinan- tį dešimtmetį per pusę. Užsie- niečiai sudarys tik 20 % visos valstybės gyventojų.

• **Irano prezidentas** Kha- tami paskelbė, kad Irano tech- nikai bandys sukurti branduo- linę technologiją. Pabrėžiama, kad tai nebus daroma kari- niams, bet taikos reikalams.

• **Kubos** pakrančių sargy- bos laivas su keturiais igulos nariais susitarė pabėgti į Flo- ridos vandenį ir pasiprašė glo- bos. Kuba tuoj pareikalavo su- grąžinti laivą. JAV pakrančių sargyba laivą Kubai atidavė, tačiau jūreivių nesugrąžino, paskelbdami juos politiniais pabėgėliais.

• **Bolivijoje** kariuomenė su- sikirto su policija, kuri buvo paskelbusi streiką ir bandė pul- ti prezidento rūmus. Susišau- dyme žuvo 10 žmonių, 53 su- žeisti. Policija pareikalavo 40 procentų pakelti algas.

Nepriklausomybės šventės minėjime Čikagoje Lietuvos garbės konsulas Palm Beach, FL, Stanley Balzekas, LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas ir JAV Atstovų rūmų narys John Shimkus.

R. Astrausko nuotr.

DIDŽIAUSIAS MŪSŲ TAUTOS TURTAS

Vasario 16-ji, iš visų mūsų valstybinių švenčių didžiausia ir brangiausia diena, pamažu slenka vis toliau ir giliau į praeitį. Prieš 85 metus Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas apvainikavo daugelio metų pastangas kovoje prieš caristinę Rusiją už tautos teises ne tik gyventi, bet ir pasirinkti to gyvenimo būdą.

Šiandien mes pagarbiai prisimename visus, kurie tais tautai sunkiais laikais drąsiai kėlė valstybingumo mintį ir, atėjus laikui, dar drąsiau pasirašė ant dokumento skelbiančio pasauliui apie lietuvių tautos apsisprendimą atstatyti Lietuvos valstybę nepriklausomą ir nesusijusią jokiais ryšiais su bet kokia kita valstybe.

Prisiminus prieš tai 19-tame šimtmetyje du nepasisėkusius ir žiauriai numalšintus sukilimus, niekas negalėjo tvirtinti, kad ir šis, nors ir taikus būdas atsikratyti caristinės priespaudos, nesusilauks panašaus likimo. Abejonės, ar lietuviai buvo pasiruošę, ir, ar jie buvo susipratę kaip tauta ne vienam kėlė susirūpinimą, nes nuo tokio susipratimo priklausė ir jų laisvės atgavimas.

Kas gi buvo tie tautinės minties puoselėtojai nuo kurių turėjo priklausyti tautos ateitis? Tuometinė mūsų inteligentija buvo dar labai jauna, negausi, išsisklaidžiusi po plačią Rusiją. Spausdintas žodis po spaudos atgavimo nerado pakaitalo Kudirkos *Varpui* ar Basanavičiaus *Aušrai*. Ir tik dėka susipratusių kunigų, arčiau bendravusių su liaudimi, tauta pabudo. Ir ji ne tik pritarė nepriklausomos Lietuvos atstatymui, bet, išmušus lemiamaivalandai, su ginklu rankose stojo į kovą prieš visus jos priešus.

Vasario 16-tosios Lietuva, kaip gyva ir sparčiai auganti valstybė, tegyvavo vos 22 metus. Bet ta įžiebtą gyvybės lieps-

nelė išlaikė tautą stiprią ir nepalūžusią sekančius pusę šimto metų - iki kito jos atgimimo, kada ji perdavė tą gyvybės fakelą naujam valstybiniam tarpsniui prasidėjusiam su kovo 11-taja.

Praeities Lietuva, būtų ji Mindaugo, Vytauto ar Basanavičiaus laikų, visiems amžiams liks mums stiprybės šaltinis. Apie tai turi ne tik žinoti, bet ir kalbėti visos lietuvių kartos. Jeigu šiandien kas nors mano, kad Vasario 16-osios Lietuva yra tik vienas iš daugelio jau atgyventų istorinių įvykių praradęs savo reikšmę - jis klysta. Vasario 16-ji nėra atgyvenusios kartos šventė. Ji buvo ir liks visų mūsų džiaugsmas ir pasididžiavimas, nes be jos tikriausiai nebūtų ir tokios Lietuvos, kokią mes turime šiandien.

Kaip mokslas taip ir savo tautos praeities pažinimas naštos ant pečių nepadidins, o tik pagelbės prasmingiau žvelgti į ateitį, kuri šiandien yra mums ir daug žadanti ir daug iš mūsų reikalaujanti. Juk po ilgos pertraukos grįžome į laisvos Europos laisvų šalių šeimą. Pagaliau gavome ir pakvietimus įstoti į dvi pagrindines seniai trokštamas organizacijas - Šiaurės Atlanto sąjungą ir Europos sąjungą, kurios užtikrintų mums saugią ir geresnę ateitį. Tai parodo, kad tarptautinė bendrija yra patenkinta mūsų valstybės daroma pažanga ir kad mūsų dalyvavimas tose organizacijose yra vertingas įnašas į jų veiklą.

Taigi, Vasario 16-tosios Lietuva išblaškė visas abejones, ar lietuviai buvo pasiruošę, ir ar jie buvo susipratę kaip tauta, gyventi laisvai ir nepriklausomai. Kaip Vinco Kudirkos tautinės giesmės žodžiai “Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia” rado atsaką lietuvių širdyje tada, testiprina jie mus ir dabar. Vasario 16-osios palikimas yra didžiausias mūsų tautos turtas, kuriam mes neturime teisės leist

pražūt. Lai amžiais gyvuoja laisva ir nepriklausoma Lietuvos valstybė!

*Lietuvos Garbės
generalinio konsulo
Vytauto Čekanausko žodis
Vasario 16-tos
minėjimo proga.
Los Angeles, Kalifornija*

Vasario 19 d. 85-ųjų Lietuvos valstybės atkūrimo metinių proga Korkorano meno galerijoje koncertavo pianistas Edvinas Minkštimas.

LR ambasados JAV nuotr.

LIETUVOS NARYSTĘ ES PALAIKO DU TREČDALIAI LIETUVOS GYVENTOJŲ

Vasarį atlikta gyventojų nuomonės apklausa rodo, kad Lietuvos siekį įstoti į Europos Sąjungą pastoviai remia du trečdaliai šalies gyventojų. Tokios tradicinės apklausos atliekamos kartą per mėnesį.

Jei referendumas dėl narystės vyktų dabar, už Lietuvos narystę ES balsuotų 63.9 proc. apklaustųjų. Sausio mėnesį tokią poziciją išreiškė 67.7 proc. gyventojų. Galima statistinė apklausos paklaida - 3.1 proc.

Prieš Lietuvos narystę ši mėnesį referendume balsuotų 14.7 proc. respondentų, tai yra

VAŠINGTONE PAMINĖTA VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA

Vašingtonas, vasario 19 d. (LR ambasada JAV). 85-ųjų Lietuvos valstybės atkūrimo metinių proga Lietuvos ambasada JAV Vašingtono Korkorano meno galerijoje surengė pianisto Edvino Minkštimo koncertą bei diplomatinį priėmimą.

Šios šventės proga Lietuvą pasveikino JAV Kongreso ir administracijos oficialūs asmenys, Vašingtone reziduojančio diplomatinio korpuso, žiniasklaidos, nevyriausybinių organizacijų, lietuvių bendruomenės atstovai, kiti garbingi svečiai. Priėmime taip pat dalyvavo svečiai iš Europos - buvęs Švedijos Ministras pirmininkas Carl Bildt bei Rusijos Federacijos Karaliaučiaus Dūmos narys Solomon Ginsburg.

Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas renginio svečiams sakė, kad šiemet Lietuva Vasario 16-ą dieną sutinka ypatingai šventiškai. Šias metais mes ne tik pažymime Valstybės atkūrimo 85-etį bei džiaugiamės ES ir NATO sprendimais pakviesti Lietuvą į savo gretas. Ši šventė yra taip pat įžanga į Lietuvos karaliaus Mindaugo 750 metų sukakties minėjimą, kurio metu įvyks trečioji Pasaulio lietuvių dainų šventė”. Ambasadorius pakvietė amerikiečius atvykti vasarą į Vilnių.

Priėmimo metu Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas įteikė valstybės apdovanojimus JAV Valstybės departamento sekretoriui Marc Grossman, JAV viceprezidento nacionalinio saugumo patarėjui Eric Edelman bei JAV prezidento specialiam padėjėjui Daniel Fried.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi šiuos Jungtinių Valstijų pareigūnus Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus apdovanojo už asmeninį indėlį remiant Lietuvos transatlantinę integraciją. Dekretą dėl šio apdovanojimo Lietuvos vadovas pasirašė praėjusių metų lapkričio pabaigoje.

Priėmimo svečiai buvo vaišinami lietuvišku alumi ir sūriu.

Rolandas Kačinskas, LR ambasada JAV

0.7 proc. daugiau negu sausį. 21.4 proc. respondentų vasarį nurodė esą neapsisprendę, o praėjusį mėnesį tokios pozicijos laikėsi 18.3 proc. šalies gyventojų, pranešė Europos komitetas.

Reprezentatyvią 1 tūkst. 68 Lietuvos gyventojų apklausą vasario 6-9 dienomis atliko Viešosios nuomonės tyrimo centras “Vilmorus”.

“Vilmorus” direktorius Vladas Gaidys sako, kad tendencija išlieka ta pati - šalies gyventojų apsisprendimas dėl Lietuvos stojimo į ES yra pastovus,

žmonės remia narystę ES. “Visuomenės nuomonei įtakos turi ir tai, kad šalies stojimą į ES palaiko populiariausi, didžiausią autoritetą turintys Lietuvos asmenys”, - teigė V. Gaidys. Apklausą parodė, jog 56 proc. apklaustųjų žino, kad referendumą dėl Lietuvos įstojimo į ES ketinama surengti gegužės mėnesį. 37.1 proc. respondentų atsakė nežiną referendumo datos.

Lietuva kartu su dar devyniomis kandidatėmis narystės derybas baigė pernai gruodį Kopenhagoje.

VASARIO 16-TOJI, KOVO 11-TOJI IR DABARTINĖ LIETUVA

Bronius Nainys

Pradėsiu dviem laiškais iš Lietuvos. Pirmas - jaunos moksleivės.

“Sausio tryliktoji... kas tai? Nors šis mano klausimas gali pasirodyti kvailas ir beprasmiškas, bet sausio trylikta atėjusi į mokyklą, aš jį išgirdau mažiausia penkis kartus. Baisu, mūsų visuomenė taip nusivertina, kad jai tokios šventės pasidaro kvailystė. Paklausti mano bendraamžiai trauko pečiais: o...kažkokia diena, einam gerti... kas čia per šventela... mirė, tai mirė, kas man iš to, manęs tai neliečia...”

Jūs, suaugę, tokias šventes priimate rimtai, o mes, jaunesnioji karta, iš to tiesiog pasijuokiamo. Ir tai tikrai kelia baimę: kas bus po 5 - 10 metų? Aš manau, mūsų lietuvių tautai labai stinga tautiškumo... Ar tokių švenčių nereikėtų labiau minėti negu Valentino dieną, Jonines? Bet taip nėra. Aš manau, kad suaugusių žmonių pareiga pasakoti jaunimui apie praeitį, apie kovas už tėvynę, tautiškumą, o jaunimui klausyti...”

Antras - Linos bendraamžio Pauliaus...

“Iš tiesų Sausio Tryliktoji, tokia reikšminga diena Lietuvai, yra gerokai primiršta. Nors mano mokykloje nesigirdėjo tokių kvailių replikų, kurių prisiklausė Linutė, bet nesigirdėjo ir nieko gero. Nebuvo nė žodžiu užsiminta, kad ši diena yra kažkuo kita, negu tik paprastas pirmadienis. Manau, kad labai greitai pamiršome tas dienas, per kurias išsikovojo me tai, ką turime dabar. Sausio Tryliktają pamiršta ne tik paprasti žmonės, bet ir tie, kurie jos atminimą turėtų kurstyti mūsų širdyse. nežinau, kaip kitose mokyklose, tačiau maniškė tikrai galėjo skirti bent 15 minučių, sukviesti visus į aktų salę ir pagerbti kovotojus bent Lietuvos himnu ir tylos minute...”

Linkiu mums visiems per kitą tokią dieną patiems imtis iniciatyvos ir parodyti gerą pavyzdį kitiems” - baigia savo laiškutį Paulius.

Tikrai reikia, nes taip pat ir kitose mokyklose. Ir net tik šios, bet niekas jose nemini nė Vasario 16. Ir jeigu mokyklinis jaunimas šiandien jau mažai žino apie paskiausią Lietuvos kovų tarpsnelį, netoliną Sausio Tryliktają, ir nesuvokia jos prasmės, ką jis gali žinoti apie Vasario Šešioliktają, kai nė vyresnysis, ir norėdamas, jam nebegali paaiškinti, nes jis pats apie ją ne ką daugiau žino.

Prieš porą metų PLC, Lecomonte, kalbėjo vienos privačios katalikų mokyklos Vilniuje direktorius. Aiškino mokyklos programą: apie tautą, jos šventes, tautinį auklėjimą, nė žodelio. Paklaustas, kaltino

Vasario 16-tos minėjimų rengėjus ilgomis bei nuobodžiomis programomis, kurios moksleivių nepatraukia, todėl šią laisvą dieną leidžia užsiimdami savomis pramogomis. Klausimas, kodėl pati gimnazija neruošia Vasario 16 minėjimų su įdomiomis, pačios mokyklos mokytojų ir moksleivių paruoštomis, patraukliomis programomis, pro direktoriaus ausis praėjo negirdomis.

Tai dalelytė šiandienės Lietuvos, kurią šios dienos tema noriu gretinti su tarpukario laikotarpio nepriklausoma mūsų valstybe, jas kūrusių vyksmų atspindyje. Veidrodyje daugybė atspindžių, ir nepakaktų lai-

valstybės nepriklausomybę ginančius net tris karus. Švietimas - naujagimis ir pačioje žemiausioje pakopoje. 1919 metais veikė tik 8 gimnazijos ir 11 progimnazijų. Mokymas - nenuoseklus: daug jaunesnių mokytojų ir vyresniųjų klasių moksleivių - nepriklausomybės kovose. Pradžios mokyklų irgi tik 900, jose tik 45,000 vaikų. O mokymo medžiagos - praktiškai nė kokios. Krašte nė vienos bet kokios aukštesnės mokyklos, jau nekalbant apie universitetą ar institutus. Taip

Viename iš Sąjūdžio mitingų Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje kovo 11 d. matome plakatą, kuriame reikalaujama: Lietuvai desovietizacijos įstatymą!

ko jiems visiems tik suminėti, todėl jį prastinsiu, ribodamasis čia minėtų dviejų pavyzdėlių iššaukta švietimo ir auklėjimo sritimi, nes manau, kad mums ji yra pati svarbiausia ir jautriausia. Laikotarpių aiškesniam vienas nuo kito atskyrimui, vartosiu suprastintus pavadinimus: Vasario 16-tosios Lietuva, ir Kovo 11-tosios Lietuva.

Pirmiausia Vasario Šešioliktosios Lietuva. Kaip ji atsirado?

Per ilgą gimimo istoriją, tad jos čia neliesiu bet visgi noriu pabrėžti, kad toji Lietuva kėlėsi jau visiškai kitokia, negu per 1795 metų padalinimą žlugusi. Anoji buvo bajorų Lietuva, liaudis buvo dvaro užgožta, daugiau lenkiško negu lietuviško, o aštuonioliktaisiais kėlėsi kaimo Lietuva, dvarą palikdama jau tik kaip archyvinį paminklą. Tad kokia ji buvo?

Skurdi ir tamsi. Ją prikėlus, kūrėsi ir vadovavusi, iš kaimo kilusi inteligentija buvo ir negausi, ir neturtinga, kai kuri net varginga. Šalis - karo nuiniokota, dargi pati įgrūsta į

Vasario 16-tosios Lietuva pradėjo jaunimo švietimo auklėjimo kelią.

Paskutiniai jos nepriklausomybės metai: 2,743 pradžios mokyklos, kuriose puikiai paruošta lietuviška medžiaga naudodamiesi dirbo 6,944 mokytojai, iš jos mokėsi 341,300 mokinių. 122 vidurinės mokyklos, 1,300 mokytojų, 26,500 mokinių.

Du universitetai, 2 akademijos, šešios kitos aukštosios mokyklos - institutai, Karo mokykla, du technikumai. Šių mokyklų studentų kepuraitės ar kariūnų uniformos atostogų laikotarpiais margino visus Lietuvos kampelius ir buvo skatinantis patriotiškas pavyzdys kitam, ypač kaimo, jaunimui.

Kartu su progresuojančiu lietuvišku švietimu išvystyta, nuo svetimybių išvalyta bei subrandinta lietuvių rašomoji kalba ir perkelta į mokslo pakopą, savitumu ir šiandien žavi akademinį pasaulį. Lietuvių kalba suskambėjo naujai įsteigtoje Lietuvos operoje ir pasaulinio garso kūriniai, so-

listų, chorų koncertai, lietuviško teatro spektakliai, pasipylė taisyklinga lietuvių kalba prirašoma spauda, sužibo grožinė literatūra, mokslo darbai ir suklestėjo moderni lietuviška kultūra, pakeisdama dvaruose puoselėtą lenkišką.

Ekonomikos srityje didžiulę įtaką turėjo valstybės remiama bei puoselėjama kooperacijos sistema, iš kurios kilo pelningos verslovės. Kiekviena valsčiuje veikė vartotojų kooperatyvai, aprūpindami gyventojus buitinio gyvenimo reikmenimis, o panašiu pavyzdžiu sukurtais didžiaisiais - Pienocentru, Maistu, Lietūkiu, Linu, - Lietuva pelnėsi užsie-

Negalime per daug girtis nė savo politine sistema, iš kurios tik devyneri metai demokratijos, trylika - valdžios globoje. Tačiau negalim per daug skųstis nė jais. Europoje tai buvo beveik mada. Lietuva buvo sukurta demokratinė, tautinė valstybė. Antano Smetonos autoritetinė valdžia ją tik dar daugiau sustiprino. Kraštas labai atlietuvėjo. Nepriklausomybės pradžioje buvęs rusiškas Kaunas po dvidešimt metų tik lietuviškai tekalbėjo. Nors oficialių tautinio auklėjimo pamokų mokyklose ir nebuvo, tačiau visur vyravo patriotiška nuotaika, ypač per istorijos pamokas, kuriose buvo pabrėžiamos lietuvių kovos dėl savo laisvės, pagarba kovotojams, ypač per pačių mokyklų ruošiamas tautines bei valstybines šventes. Apie laisvės kovas buvo prašyta daug knygų, kurias jaunimas mielai skaitė, dramų teatrams, kurios vidurinėse mokyklose pačių moksleivių buvo vaidinamos ir žiūrimos.

Nors politika buvo ir cenzuruojama, tačiau Lietuvoje visgi rutuliojosi ir demokratinės nuotaikos, 1936 metais pasireiškusios net viešu jauniosios katalikiškos inteligentijos demokratinės programos paskelbimu. Būdinga, kad tautiškai buvo nusiteikusios tiek dešinioji, tiek ir kairioji studentija bei inteligentija. Patriotiškas nuotaikas stiprino ir santykiai su lenkais dėl jų pagrobto Vilniaus. Nemenkas buvo ir išeivijos, ypač Amerikos tautiškai nusiteikusių lietuvių vaidmuo. Neskaičiuodamas gausios materialinės pagalbos, vainikuotos milijonu dolerių anais sunkiais laikais, manyčiau, pati ryškiausia Lietuvos valstybei dovana buvo Lietuvoje brandinto jaunimo su Amerikos lietuvių jaunimo pagalba laimėti du Europos krepšinio čempionatai, kurių vaisiais mūsų tėvynė ir šiandien naudojasi. Tada krepšiniu įžiebtas tautinio pasididžiavimo jausmas, padėjo jaunimui išlaikyti jį per visas okupacijas ir nuo to laiko tautiniu sportu tapęs krepšinis jau kelis kartus Lietuvą pastatė į pasaulio sporto olimpą. O aštuonioliktais metais Vasario 16-tą čia buvo tik nulis. Beje, ar ne iš nulio išsivystė ir visos kitos sritys ir subrando jau visiškai nauja Lietuva, lietuvių Lietuva, dėl kurios laisvės jos jaunimas dirbo pirmojo bolševikmečio laikotarpiu, kovėsi 1941 m. sukilime, dešimties metų partizanų kare, Vasario 16-tai prisiminti kėlė trispalves per antrąją okupaciją, ir jo palikimo užteko Sąjūdžiui 300,000 minia išeiti į pasaulį 1988 liepos 9 Vingio parke, Vilniuje.

(Nukelta į 6 p.)

VASARIO 16-TOJI,
KOVO 11-TOJI IR DABARTINĖ
LIETUVA

(Atkelta iš 5 p.)

Tokia, keliais brūkšniais priminta, buvo Vasario 16-tos Lietuva, Aušrininkų, Varpininkų. Tėvynės sargo grupuočių prikelta, ant kojų pastatyta, 22 metus jų vesta, tvirtu žingsniu pirmyn žengianti moderni europietiška tautinė valstybė, kurią 1940 metais birželio 15 raudonasis okupantas sunaikino.

O dabar - Kovo
Vienuoliktosios Lietuva

Atkūrė ją, sakyčiau, taip pat lietuviško kaimo jėga tik iš jo persikėlusį į miestus. Atkūrimo vyravo taip pat Vasario 16-tos dvasia, kurios atspindys ryškus naujoje Konstitucijoje. Lietuvos valstybę kuria tauta, skelbia antrasis jos skirsnelis. Taigi atkurta Kovo Vienuoliktosios valstybė buvo pradėta Vasario 16-tosios nutiesto kelio tąsa. Ir ką jos vadovai pradėdami rado?

2,700 bendro lavinimo mokyklų, kuriose mokėsi 525 tūkstančiai moksleivių ir trylika aukštųjų mokyklų su 67,000 studentų, ir vakariečių lietuvių mokslininkų pagalba baigiamu atgaivinti Vytauto Didžiojo universitetu Kaune. Koks milžiniškas skirtumas tarp Vasario 16-tosios ir Kovo Vienuoliktosios Lietuvų pradžios. Kovo 11 Lietuva buvo raštinga, inteligentija gausi, vien tik gydytojų buvo 11,000, gausu spaudos, knygų leidyklų, įvairių sričių profesionalų, išugdyta sporto veikla, krepšiniu, irklavimu įkopusi net į pasaulio viršūnes. Veikė sovietinės respublikos sukurta ir pakenčiama valstybės sąranga. Išvystyta ir gamyba, kurios didelė dalis buvo pritaikoma ir nepriklausomai Lietuvai. Šalia to pirmą kartą su sostine Vilniumi ir uostu Klaipėda Lietuva, toje savo teritorijoje priskaičiavusi 80.5 nuošimčių lietuvių.

Po penkerių metų Lietuva žydės, rašiau ir kalbėjau grįžęs iš apsilankymo nepriklausomybės skelbimo laikotarpiu, per kurį mačiau tam tikslui siekti ir norą, ir jėgas. Taip pat ir uolias pastangas atsikratyti 45 metus tautą niokojusio komunizmo.

Ir deja, apsirikau.

Tiesa, po trylikos nepriklausomybės metų Lietuva pakito, bet, deja, ne tiek, kiek mes norėjom, ir ne į tą pusę, kurios tikėjomės. Okupantas komunistine ūkine sistema sužlugdęs žmogaus iniciatyvą trukdė krašto ekonominį vystymąsi, o ideologija į homosovieticus išversto kosmopolitizmo būdu naikino tautą. Abi šios blogybės turėjo būti panaikintos: krašto ekonomi-

nis vystymasis turėjo būti atiduotas į privačias rankas, gi visa švietimo bei auklėjimo sistema nuo komunizmo bėgių turėjo būti nuimta ir grąžinta į Vasario 16-tosios Lietuvoje puoselėjimų vertybių tinklą, kuriame didelis vaidmuo turėjo tekti privačiai iniciatyvai. Ir labai reikia apgailestauti, kad iki šiol šio uždavinio išspręsti Lietuvai nepasisekė.

Kiek Rimkos - Krupavičiaus žemės reforma - dvarų išdalinimas Vasario 16-tos Lietuvai davė naudos, tiek valstybės dvarų - kolūkių belaiskis ir beplanis išardymas, ypač trijų hektarų dalybos, Kovo 11-tosios Lietuvai atnešė žalos. Ir šiandien dėl to dalis žemės atsidūrė žemdirbių išnaudojančių oligarchų rankose, o didžioji dalis žemininkų skursta. Vasario 16-tosios Lietuvoje 50 ha turintis ūkininkas buvo turtingas kaimietis, šiandien aš, tiek žemės išnuomavęs, per metus už ją gaunu vos vieno mėnesio Lietuvos seimo nario algą. Argi tai ne pasityčiojimas?

Negeresnis privatinimas vyko ir pramoninio bei gamybinio ūkio srityse. Kiek valstybės turto buvo išvogta, iššvaistyta, kiek gamybinių įmonių sunaikinta, kiek nuskriausta žmonių, kuriuos apvogę oligarchai šiandien kuria naują Lietuvos poniją, lemdami net rinkimus bei valdžių veiksmus. O valdžios su apytikriai 350,000 iš Lietuvos išdo mintančių biurokratų, valstybę padarė sau pelninga verslove, ir kitų žmonių gerovė jiems mažai rūpi. Ir šiandien vos ne trečdalis Lietuvos žmonių gyvena ant skurdo ribos.

Pirmaisiais Kovo Vienuoliktosios valstybės metais atsiokratant komunizmo pelėsių į valstybės gyvenimą lyg ir pradėjo grįžti tauta: laisvės kovotojai, politiniai kaliniai, tremtiniai, pagrindininkai valstybės gyvenime kūrėsi sau prideramą vaidmenį. Tai pradėjo atspindėti ir Lietuvos mokyklose. Po dviejų nepriklausomybės metų Sąjūdžiui pradėjus byrėti ir dėl to dešiniiesiems pralaimėjus rinkimus, prasidėjęs aštrus politinis kiršinimasis ši judėjimą nustelbė. Antrą kartą į valdžią grįžusių dešiniųjų Švietimo ministras krikščionis demokratas Zigmas Zinkevičius švietimą stiproškai suko tautinės mokyklos kryptimi, ypač dėmesį kreipdamas į Vilniaus apylinkes. Tai pynė kažkokias politines intrigas, ir jo buvo atsikratyta. Netrukus iš pačios vyriausios valstybės įstaigos išgirdome kalbas apie pilietinės visuomenės kūrimą ir apie ją pamokų įvedimą į vidurines mokyklas. “Valstybę kuria piliečiai” - išgirdome iš jos priešingą Lietuvos konstitucijai teiginį.

“Vienas iš svarbiausių klausimų, tautinio auklėjimo klausimas dar vis neišspręstas, nes nesprendžiamas” - teigia *Tė-*

viškės žiburių sausio 28-tos vedamasis, apgailestaudamas, kad lietuvių jaunimo tautinis auklėjimas Lietuvoje nebeturi valstybės užnugario ir vis stumiamas į šalį. Kaip gi turės, jeigu Zinkevičių pašalinus, jis buvo iškeistas į kosmopolitizmą puoselėjančių pilietinį auklėjimą.

O iš savo pusės *Tėviškės žiburių* vedamąjį norėčiau papildyti ir kitu, mano manymu, tokiu pat nesusipratimu: istorijos

Dr. Vinco Kudirkos biustas rudenį Lietuvų kult. darželyje, G. Juškėno nuotr.

pamokose nieko apie lietuvių tautos genocidą ir jam besipriešinusį lietuvių kovas, kurių labai pasigenda šio mano žodžio pradžioje minimų laiškų autoriai, Lietuvos vidurinių mokyklų moksleiviai. Ir niekaip negaliu suprasti, kodėl šalia neseniai įvesto “holocaust” negali būti dėstomas ir lietuvių tautos genocidas, lietuvių *holocaust*? O kartu su juo visos tautos jam pasipriešinti pastangos, ypač partizanų kovos ir vėlesnė pagrindžio veikla. Nes tai buvo tautos kovos už savo pačios išlikimą. Tokios pat, kaip Vasario 16-tos Lietuvos savanorių kovos, apie kurias ano laikotarpio Lietuvoje žinojo jau pradžios mokyklos mokinukas.

Tad gretindamas Vasario 16-tosios Lietuvą su Kovo 11-tosios Lietuva čia matau ypatingą skirtumą. Tautinė Vasario 16-tosios Lietuva dabartinei pilietinei Lietuvai jau svetima. Tautinio patriotizmo priminimas dažnai net pajuoką iššaukia, kaip savo laiške mini Lina.

Vasario 16-tos Lietuvoje vyresnieji jaunimui aiškino praeitį, rišdami ją su dabartimi, o Kovo 11-tosios Lietuvoje jaunimas pats tos praeities turi ieškotis.

Nors ir iš Vasario 16-tosios Lietuvos dėl skurdo daug lietuvių išvyko į svetimus kraštus, tačiau gyventojų valstybėje nemažėjo. Teigiamas gimimų mirčių santykis tautai neleido nykti. Be to, į užsienius vyko daugiausia juodadarbiai, ir išvykusiais Lietuvos valdžia rūpinosi.

nusiteikę lietuviai mažiau gundosi to geresnio gyvenimo vilionėmis svetimuose kraštuose ir lieka laukti geresnių dienų savo tėvynėje. Ženklas, kad tinkamas tautinis nuteikimas sulaukytų jų ir daugiau. Taigi valdančiųjų didesnės pastangos pakopa kita kilstelti žmonių ekonominę gerovę, išmintingas tautinis auklėjimas mokyklose bei jaunimo organizacijose bėgimą iš Lietuvos gerokai sumažintų, o vėliau gal ir visiškai sulaukytų.

Čia tų dviejų Lietuvų palyginimui turbūt ir dėkime tašką. Šios dienos temai jo užtenka. Čia išryškintas Kovo 11-tosios Lietuvos vaizdelis gana niūrus: visą savo pagrindinę veiklą pašventę lietuvybės išlaikymui už jos žemės ribų, staiga pamatome, kad dabartiniam Lietuvos vadovams mūsų darbas nėra motais, nes lietuvybė jiems ne tik užsienyje, bet ir Lietuvoje mažai rūpi. Valstybę kuria piliečiai, ją sudaro pilietinė visuomenė, tad ją reikia puoselėti, auklėti, ruošti gyvenimui ir su juo eiti, nes dabar tokia mada. Tauta, tautiškumas - fašizmu, nacizmu padvelkia. Lietuviai atsparūs, tris tūkstančius metų išsilaikę, išsilaikys ir dabar, kaip nors nepražus, dar visiškai neseniai man porino vienas žymus politikas, Europos sąjungos puoselėtojas.

Ar tokio tėvynės įvaizdžio mes kada nors tikėjomės?

Bet šiandien Vasario 16-toji, tą dieną 1918 metais įkurta Lietuvos valstybė vėl laisva ir jau trylikti metai džiaugiasi nepriklausomu gyvenimu. Taigi mums ši diena yra džiaugsmo šventė, ir šio jos minėjimo nenoriu baigti liūdna gaida. Tam nėra nė priežasties, nes aš pats tikiu, ir noriu, kad ir jūs tikėtumėte, tautiškumo nusivildimas yra toks pat laikinas, kaip laikini čia buvo džinsai, ilgi plaukai, barzdos ir deginimas Amerikos vėliavų. Lietuvoje blėsta ir skustagalvių laikai. Tauta dar visgi gyva. Ir pas mus, antroje kartoje, jos nemeta nė čia atkeliavę trečiabangiai, atsipeikės ir Lietuvos vadovai, ypač jeigu mes rimčiau pradėsime juos įtaigauti. Bet daugiausia vilčių teikia mano žodžio pradžioje cituoti laiskai, kurių autoriai Lina ir Paulius man primena Kazio Binkio pjesėje pieštą Vasario 16-tosios Lietuvos atžalyną. Ne kitoks jis gali būti ir dabar, bet tuo keliu eiti jam ir mes turime padėti. Mūsų pastangos ir dešimtinės šia kryptimi neš daugiau naudos negu politikai mesti šimtai tūkstančių. Vasario 16-tosios Lietuva buvo šauni tautinė valstybė, kodėl tokia pat negali būti ir Kovo 11-tosios Lietuva? Tad mūsų mintys, jėgos ir darbai, ir ypač Vasario 16-tos linkėjimai - tik už ją. Ir tikiu - laimėsime.

Giliau su šia bėda susipažinus, pasirodo, kad tautiškiau

IŠKILMINGAS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATGAVIMŲ MINĖJIMAS

Aurelija M. Balašaitienė

Pažvelgus į kalendorių, beveik graudu pasidaro pagalvojus, kad šiais metais Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atgavimo šventė yra simboliškai minima vasario 16-ą dieną, nes yra tikroji istoriškai nepriklausomybės paskelbimo data. Ta pačia proga minimas ir antrasis nepriklausomybės minėjimas - kovo 11-toji diena. Clevelando Dievo Motinos parapijos šventoriuje pakėlus Bažnyčios, JAV ir Lietuvos vėliavas, skaitlinga maldininkų minia susirinko bažnyčioje. Prieš prasidedant pamaldoms, bažnyčion ižygiavo vėliavomis nešini aštuonių organizacijų atstovai. Sekmadieninės šv. Mišios ši sekmadienį buvo skirtos nepriklausomybės šventei. Kun. Gediminas Kijauskas pasakė pamokslą, o pamaldų gale Ritos Klirionės vadovaujamas “Exultate” choras sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Pamaldoms pasibaigus, maldininkai išsiskirstė pakeltoje ir labai patriotiškoje nuotaikoje.

Clevelando LB Apylinkės ir ALTos skyriaus valdybos suorganizavo turiningą minėjimo programą. Apie ketvirtą valandą po pietų Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje susirinkusi publika gėrėjosi patriotišku scenos de-

koravimu su Vytimi ir aštuoniomis vėliavomis. Pirmose eilėse sėdėjo garbės svečiai, tautybių atstovai ir Clevelando miesto tarybos narys Michael Polensek. JAV LB Clevelando Apylinkės valdybos pirmininkas Algis Gudėnas susirinkusius pasveikino trumpu žodžiu angliškai ir lietuviškai pabrėždamas, kad minima Lietuvos valstybės 85 metų sukaktis. Po to jis pakvietė visus tylos minute ir atsistojimu pagerbti žuvusius kovose už laisvę. Tada, su garsiakalbių palyda, buvo sugiedoti Lietuvos ir JAV himnai. Po to kun. Gediminas Kijauskas perskaitė invokaciją, o Clevelando LB valdybos narys dr. Viktoras Stankus prisiartinęs prie mikrofono pareiškė padėką už sveikinimus Clevelando miesto tarybos atstovui Michael Polensek, Ohio valstijos gubernatoriui Taft, senatoriui George Voinovich ir paminėjo kvietimą Lietuvos Respublikai duoti pareiškimą įstojimui į NATO. Po to Algis Gudėnas pristatė populiarią ALTos veikėją Algį Pautienį ir pasveikino estus, latvius bei Amerikos lenkus. LR garbės konsulė Ingrida Bublienė trumpu žodžiu pasveikino susirinkusius, minint Vasario 16 ir Kovo 11 sukaktis, ir skatino visus telktis į vienybę. Po jos scenon įžengė pagrindinis minėji-

Bronius Nainys ir LR garbės kons. Ingrida Bublienė deda vainiką žuvusiems už Lietuvos laisvę. Loretos Gudienienės nuotr.

mo kalbėtojas, ilgametis JAV LB veikėjas, buvęs *Pasaulio Lietuvio* redaktorius, kelių ordinų ir JAV LB kultūros premijos laureatas Bronius Nainys. Savo ilgokoje kalboje jis išvardino visus laisvos Lietuvos laimėjimus, jų tarpe net ir Europos krepšinio čempionatą. Jis išsamiai išnagrinėjo Lietuvos švietimą, ekonominį gyvenimą, žemės ūkio reikšmę bei sportą. Jo kalba buvo palydėta ilgokais plovimais. Po jo dr. Stankus į sceną pakvietė John E. Barnes, Jr., kuris Clevelando miesto merės Jane Campbell vardu perskaitė sveikinimą Lietuvos šventės proga.

Po pertraukos Algis Gudė-

nas pranešė, kad buvo paskelbtas jaunimui patriotinės poezijos konkursas, kurio tris laimėtojus išvardino Aldona Miškinienė ir juos pakvietė skaityti jų kūrybos ištraukas - tai Saulius Kliorys (jo kūrinį perskaitė Simas Laniauskas), Vaiva Bučmytė ir Milda Maciulevičiūtė. Buvo nepaprastai gražu ir beveik jaudinančiai graudu, girdint Amerikoje gimusį ir augusį jaunimą sklandžiai ir poetiškai išreiškiant savo patriotinius jausmus. Po jų scenon ižygiavo Toronto lietuvių pensininkų klubo choras *Daina*, lydimas dirigentės ir akompaniatorės Lilijos Turūtaitės. Chorą sudaro penki vyrai ir septynios moterys. Choro vadovė ir dirigentė L. Turūtaitė

sėdo už fortepijono ir savo nuostabaus talento dėka kartu su choru dainavo, dirigavo ir akompanavo. Buvo sudainuota septyniolika dainų. Publika visas dainas palydėjo audringais plojimais. Algis Gudėnas padėjo programos atlikėjams ir susirinkusiai publikai ir visus pakvietė pasivaikšinti parapijos svetainėje, o tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės choro dalyvius ir vadovę apdovanojo gėlėmis. Svetainėje, šalia ant stalų išdėliotos užkandos, koncerto atlikėjai buvo pavaišinti pietumis. Taip jaukiai pasibaigė tradicinis ir puikiai suplanuotas Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas.

Dalis Matulaičio slaugos namų lietuvių prie Kūčių stalo gruodžio 24, 2002 Putname, CT. Egidijaus Stančiko nuotr.

MATULAIČIO SLAUGOS NAMAI IR VILLA MARIA - LIETUVIAMS

Atrodo dar tik vakar buvo Adventas. Buvo labai šalta lauke, o mes, Matulaičio slaugos namų gyventojai, lyg vaikai, žiūrėjome pro langus ir džiaugėmės, nuo stogų kybančiais ilgiausiais ledo liežuviais, blizgančiais lyg briliantai saulės šviesoje. Lietuviškos programos metu dalinamės vaikystės prisiminimais, kai ypatinagai šaltom Lietuvos žiemos dienom nereikėdavo eiti į mokyklą! Visi tokių dienų laukdavom...

2002 metų Adventas skyrėsi nuo praėjusių, nes mes “rinkome” Lietuvos prezidentą! Daug kandidatų, bet mes norėjome tik Valdo Adamkaus. Per lietuviškas žinias (antradienį ir penktadienį) dalinomės nuomonėmis... Linksmi šventėme Kalėdas, nes pirmą turą su didele persvara laimėjo mūsų kandidatas.

Namams pasipuošus kalėdinėmis eglutėmis, o jų viduryje baltais lietuviškais šiaudinukais papuošta dangų siekiančia eg-

le, nežiūrint, kad buvo paskutinė Advento savaitė, giedojome linksmas kalėdines giesmes. Baltoji eglė - lietuvių gyventojų pasididžiavimas. Atvykę lankytojai prie jos fotografavosi ir klausinėjo, kur galima tų papuošalų nusipirkti!

Paskutinę Advento dieną ruošėmės Kūčių vakarienės. Moterys kiek tik išmanė puošėsi, daugeliui reikėjo slaugos personalo pagalbos. Penktą valandą prie valgyklos durų

mus pasitiko seselė Bernadeta Matukaitė ir kvietė užimti, kiekvienam iš anksto numatytas vietas. Ilgas, baltom staltiesėmis uždengtas stalas, žvakės, žalumynai - iškilminga vakarienė. Po maldų, valgio ir susirinkusiųjų palaiminimo (kapelionas kun. R. Krasauskas) sugiedojom “Gul šiandieną”, dalinomės plotklėmis, linkėjom džiaugsmo ir sveikatos. Ant stalo pasirodė 12 tradicinių valgių: šlyžiukai, aguonų pienas, kisielius, seselių kepta juoda duona, pyragai su ir be aguonų, burokėlių sriuba su grybų pyragėliais ir...silkės, silkės... Su mišraine jos buvo populiariausias Kūčių patiekalas. Sesuo Bernadeta, padedama ses. Dolores, Reginos Taunienės ir talkininkių Marijos su Aldona, prie visų ėjo, siūlė ir dėjo į lėkštes. Lietuviškos programos, Kūčios yra tik maža iškarpa iš turtingo religiniam ir katalikiškom tradicijom M.S.N. lietuvių gyvenimo. Šitie namai laukia slaugos namų reikalingų lietuvių. Jiems namai buvo pastatyti, o dabar daugiau juose gyvena amerikiečių nei mūsų tautiečių!?

Villa Maria

Už poros mylių nuo Matu-

laičio namų stovi dideli Naujosios Anglijos stiliaus namai. Tai Villa Maria. Moderniškai įrengti butukai yra skirti aukštinio amžiaus sulaukusiems, bet pajėgiantiems save aptarnauti. Seselės nuveža apsipirkti, nuveža į Vienuolyno koplyčią sekmadienio šv. Mišiom ir į visus tautinius, religinius, kultūrinius renginius vykstančius centriniame vienuolyne ir Matulaičio namuose.

Aplink Villa Maria daug medžių, krūmų, gražiai išplanuotų takų pasivaikščiojimui. Pavasarį pražysta tulpės, narcizai, konvalijos, o vasarą pačių gyventojų pasodintos ir prižiūrimos gėlės... bei daržovės.

Taip kaip Matulaičio slaugos namai, taip ir Villa Maria, yra reikalingi didesnio lietuvių susidomėjimo. Apie galimybes ten apsigyventi galima sužinoti per Matulaičio namų website www.matulaitisnursinghome.org arba Matulaitis N. Home Administrator, 10 Thurber Rd., Putnam, CT. 06260. Apie apsigyvenimą Villa Maria adresu: Villa Maria. P.O. Box 155 Thompson, CT 06277

A.P.

LIETUVA IR PASAULIS

NATO GENERALINIS SEKRETORIUS ATVYKSTA Į LIETUVĄ

Artėjant Lietuvos prisijungimo prie NATO protokolo pasirašymui su trumpu vizitu Vilniuje lankysis NATO generalinis sekretorius lordas George Robertson.

Vizito metu vasario 27 d. aukštasis NATO pareigūnas susitiks su Lietuvos vadovais - Prezidentu Rolandu Paksu, Seimo pirmininku Artūru Paulausku, Ministru pirmininku Algirdu Brazausku. Lietuvos Seime George Robertson pasakys kalbą ir atsakys į Seimo narių klausimus.

Vasario 28 d. rytą NATO generalinis sekretorius išvyks iš Vilniaus. Jis yra ne kartą viešėjęs Lietuvoje. Vienas iš svarbesnių jo vizitų vyko 2001 m. gegužę, kai Seimas surengė stambų tarptautinį renginį Vilniuje - NATO Parlamentinės Asamblėjos pavasario sesiją.

Po NATO viršūnių susitikimo Prahoje praėjusių metų lapkričio pabaigoje, Lietuvai gavus pakvietimą prisijungti prie sąjungos, NATO būstinėje Briuselyje jau įvyko du oficialūs derybų susitikimai. Lietuvos atstovai patvirtino šalies išipareigojimą skirti gynybos reikmėms pakankamus biudžeto išteklius, įnašus į NATO civilinį ir karinį biudžetą, saugumo investicijų programą bei dalyvauti NATO agentūrų veikloje. Lietuvos delegacija patvirtino šalies nuostatą prisiimti visus politinius ir karinius išipareigojimus, nustatytus 1949 metais Vašingtone pasirašytoje steigiamojame NATO sutartyje.

10 VALSTYBIŲ BUS PASIRUOŠUSIOS

Briuselis, vasario 20 d. (LETA-ELTA). Europos Komisija nusprendė, kad Europos Sąjungos valstybės kandidatės bus pasiruošusios 2004 metų gegužę tapti bloko narėmis.

Pasak Bloomberg naujienų agentūros, Komisijos sprendimas buvo formalus, balandžio 9 dieną jis turėtų būti patvirtintas Europos parlamente, o po penkių dienų - Europos Taryboje. Balandžio 16 dieną būtų pasirašyta stojimo sutartis. “Šiandienos sprendimas vainikuoja daugelį metų intensyvaus darbo”, - pareiškė plėtros komisaras Guenter Verheugen. - Jis užtikrins, kad naujosios valstybės narės sklandžiai įsilies į įvairias ES politikos sritis”.

ES plėtra sukurs didžiausią prekybos bloką, 25 valstybėse turintį 450 milijonų vartotojų. Komisija pareiškė, kad nuo 2004 metų gegužės 1-osios dienos ES narėmis galės tapti Lenkija, Čekija, Vengrija, Slovakija, Lietuva, Latvija, Estija, Slovėnija, Malta ir Kipras. Stojimo sutartį turės ratifikuoti visos 15 dabartinių ir 10 būsimųjų narių. Be to, kandidatės turės pritarti plėtrai referendumuose, kurie kovo 8 dieną prasidės Maltoje, rugsėjo 20-ąją pasibaigs Latvijoje.

REFERENDUMO ĮSTATYMO PAKEITIMAI

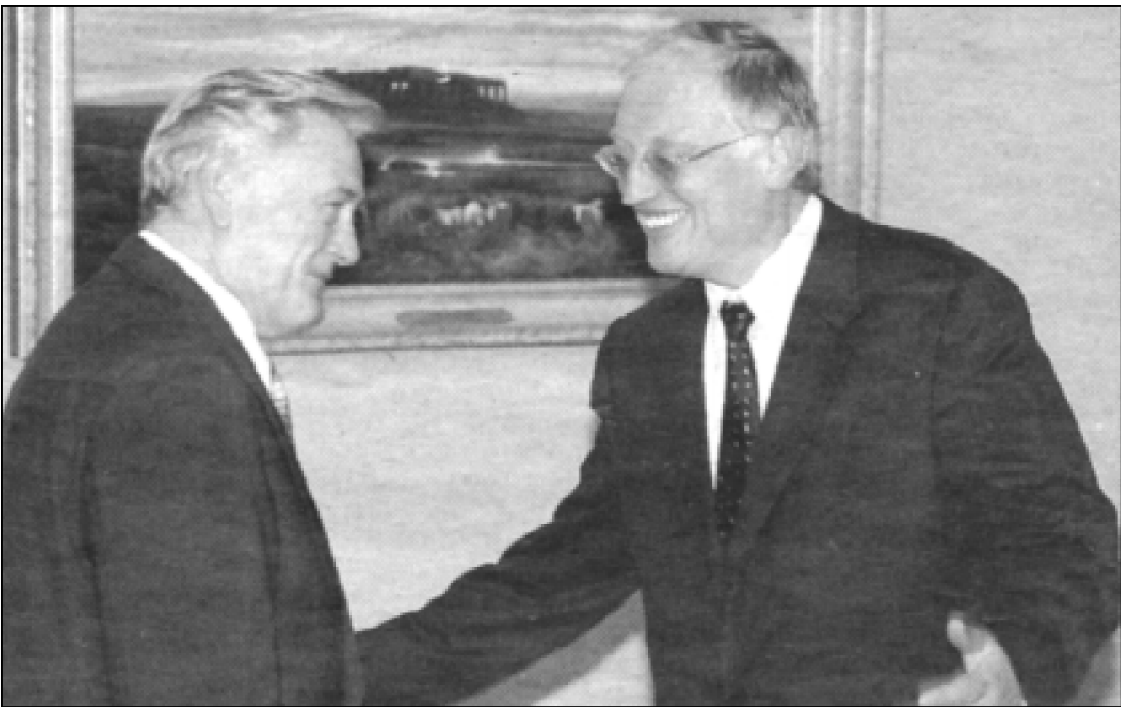
Vilnius, vasario 20 d. (ELTA). Seimo nario Juliaus Veselkos nuomone, siūlymai sumažinti privalomojo referendumo dėl narystės Europos Sąjungoje normas sprendimui priimti ir palengvinti piliečių dalyvavimo jame sąlygas yra palankūs euroskeptikams. Pasak jo, tai yra tam tikra psichologinė prievarta, bandymai bet kuriomis priemonėmis pasiekti savo tikslą - įtraukti Lietuvą į ES.

“Politinis elitas labai išsigando tautos, bijo, kad piliečiai arba nebalsuos už stojimą į ES, arba nedalyvaus referendume. Todėl, likus praktiškai dviem mėnesiams iki balsavimo, bandoma keisti Referendumo įstatymo nuostatas, tačiau ne visiems, o tik šiam konkrečiam referendumui”, - sakė J. Veselka spaudos konferencijoje. Parlamentaro nuomone, tai reikštų, kad referendumas nebūtų kaip viena sistema. “Jeigu valdžiai bus naudinga, bus siūloma palengvinti piliečių dalyvavimą referendume sąlygas, jeigu nenaudinga - bus griežtinamos referendumo normos sprendimui priimti”, - prognozavo J. Veselka. Jo nuomone, į ES naudinga stoti, tačiau nereikėtų skubėti, bet pabandyti išsiderėti sau papildomas naudingas sąlygas.

Pagal Seime įregistruotą projektą, referendumas dėl Lietuvos dalyvavimo tarptautinėse organizacijose bus laikomas įvykusi, jeigu jame dalyvaus daugiau kaip 50 procentų rinkėjų sąrašuose esančių piliečių, o teigiamas sprendimas bus priimtas, jei narystei ES pritars daugiau kaip pusė dalyvavusių referendume.

Seimo Europos reikalų komiteto pirmininko Vytenio Andriukaičio parengtose Referendumo įstatymo pataisose taip pat siūloma suteikti Seimui teisę nustatyti dvi balsavimo referendume dienas, prailginamas balsavimo paštu terminas bei išplečiamas piliečių, turinčių teisę balsuoti namuose, sąrašas. Tikimasi, kad, priėmus šias siūlomas pataisas, būtų suteikta galimybė pareikšti savo valią didesniai balsavimo teisę turinčių asmenų skaičiumi.

LGITIC inf.

Viename iš daugelio užsienio pareigūnų vizitų pas Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų buvo atvykęs ir Europos komisijos viršininkas G. Verheugen, kuris teigė, kad prezidento vadovybėje Lietuva pasiekė neįtikėtinų laimėjimų.

NAUJOJO PREZIDENTO PATARĖJAI

Vilnius, vasario mėn. 21 d. (BNS) prezidentūroje žurnalistams R.Paksas pristatė savo artimiausius patarėjus, o pastarieji - savo komandų narius.

Prezidento patarėju užsienio politikos klausimais - grupės vadovu bus Alvydas Medalinskas. Jo dešinioji ranka bus ligšiolinis Užsienio reikalų ministerijos Politikos departamento direktorius Eitvydas Bajarūnas, diplomatiniais ir NATO klausimams.

Referentas regioninės politikos klausimais yra Ričardas Šlepavičius, pastaruoju metu URM kuravęs Lenkijos politiką. Už politiką Europos Sąjungos klausimais atsakys referentė Eglė Jankauskaitė, dirbusi V.Adamkaus komandoje.

Be to, visuomeniniu R.Pakso konsultantu bus Česlovas Okinčycas, buvęs V.Adamkaus konsultantu santykiams su Lenkija. Prezidento patarėju nacionalinio saugumo klausimais - grupės vadovu bus verslininkas iš Raseinių Remigijus Ačas, iki šiol vadovavęs bendrovėms “Agrorema” ir “Vianrė”.

Prezidento patarėjas saugumo klausimais bus iki šiol Valstybės saugumo departamento Vilniaus apygardos skyriaus viršininko pavaduotoju dirbęs Evaldas Vaitkus, patarėju gynybos klausimais - 2-ojo operatyvinių tarnybų departamento prie KAM direktoriaus pavaduotojas pulkininkas leitenantas Algirdas Norkus. Buvęs policijos generalinis komisaras, pastaruoju metu dirbęs Vilniaus banke Visvaldas Račkauskas prezidentui patarinės teisėtvarkos klausimais. R.Paksas teigė, kad didelį vaidmenį turės Valstybės gynimo taryba, kuri turės reguliariai ir susitikti ir spręsti svarbiausius valstybės klausimus.

R.Pakso patarėja socialinės

politikos klausimais-grupės vadovė Dalia Kutraitė-Giedraitienė.

Valstybės sveikatos apsaugos politikos klausimus kuruos Vitalė Vinickienė. Grupėje dirbs akademikas Algirdas Gaižutis, kuris kuruos švietimo ugdymo, mokslo ir studijų klausimus.

Socialinės politikos grupėje taip pat dirbs 6 visuomeniniai atstovai - konsultantė Regina Paliulytė, konsultantas filosofas Krescencijus Stoškus, regionų plėtros ir vietos savivaldos klausimais - Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas, Ignalinos rajono meras Bronis Ropė, regionų plėtros ir vietos savivaldos klausimais - Seimo narys Egidijus Skarbačius, sporto klausimais - Lietuvos tautinio olimpinio komiteto vadovas Artūras Poviliūnas, socialinės analizės klausimais - verslininkas Julius Novickas.

Pristatydamas komandą, R.Paksas teigė ilgiausiai svarstęs dėl kandidatų į grupės vadovo ekonomikos klausimais, ir pasirinkęs buvusį verslininką, dirbusį likviduotame Lietuvos akciniame inovaciniame banke, šiuo metu Valstybinės lošimų priežiūros komisijos sekretorių Joną Ragauską. Ekonomikos politikos grupėje dirbs 3 etatiniai, vienas visuomeninis ir 9 konsultantai. Patarėja finansų politikos klausimais bus Vanda Laiconienė, žinių visuomenės klausimais - Vytautas Gelvonas.

Ekonomikos politikos grupėje konsultantu investicijų politikos klausimais bus teisininkas Juozas Petraitis, buvęs R.Pakso konkurentu pirmajame prezidento rinkimų ture. Žurnalistams komentuodamas savo pasirinkimą R.Paksas teigė vertinąs J.Petrą kaip žmogų, kaip savo srities profesionalą, ne vien kaip konkurentą. “Toje srityje - investicijų atė-

jimo į Lietuvą - jam labai puikiai seksis ir bus daug naudos nuo jo darbo”.

Prezidento konsultantu agrarinės politikos klausimais bus Žemės ūkio rūmų pirmininkas Jonas Ramonas, ūkio infrastruktūros plėtros politikos klausimais - Seimo narys Eugenijus Maldeikis, valstybės ekonomikos raidos politikos klausimais - ekonomistas Gediminas Ramanauskas, aplinkos klausimais - Seimo narys Henrikas Žukauskas, energetikos klausimais - buvęs ministras, Vilniaus Gedimino technikos universiteto profesorius Leonas Ašmantas, mokesčių politikos klausimais - auditorius Artūras Kapitanovas, valstybinio reguliavimo ir verslo skatinimo klausimais - Seimo narys Jonas Lionginas, transporto plėtros klausimais - buvęs susisiekimo viceministras Rimvydas Gradauskas.

R.Pakso bendražygis, Seimo narys Dailis Barakauskas šioje grupėje dirbs visuomeniniu patarėju. Patarėja teisės klausimais-grupės vadove paskirta Ona Buišienė, iki šiol dirbusi Seimo kanceliarijoje.

Prezidento atstovas spaudai Rosvaldas Gorbačiovas savo dešiniąja ranka įvardijo buvusį “Lietuvos ryto” žurnalistą Edmundą Ganusauską, be to, spaudos tarnyboje dirbs žinoma dainininkė Ona Valiukevičiūtė, sudarinėsianti prezidento darbotvarkę.

Spaudos tarnyboje dirbti lieka du V.Adamkaus referantai - Lina Stončienė ir Antanas Martusevičius - ir abu metraštininkai - fotografė Džoja Barysaitė ir TV operatorius Romas Kuprys.

Be to, nesikeis ir Prezidentūros kancleris Andrius Meškauskas, Prezidentūroje dirbantis dar nuo pirmojo prezidento Algirdo Brazausko laikų.

JAUNIMO POEZIJOS KONKURSO LAIMĖTOJAI

Rašytojo, ilgamečio *Dirvos* redaktoriaus a.a. **BALIO GAIDŽIŪNO** įsteigtą lietuviškos patriotinės poezijos konkursą išeivijos jaunimui šiemet globojo JAV LB Clevelando apylinkės valdyba ir B. Gaidžiūno testamentu vykdytojas Jonas Kazlauskas. Vertinimo komisija, kurią sudarė dr. Jolita Kavaliūnaitė, Rita Balytė ir Aldona Miškinienė, vasario 16 d. paskelbė laimėtojus.

Vyresniųjų grupės (18-30 m.) premiją (250 dol.) laimėjo **Saulius Kliorys** už eilėraštį “Įsisąmoninimas”.

Gimnazistų grupės (13-18 m.): I vietą (150 dol.) - **Vaiva Bučmytė** už eil. “Į Lietuvą”, II vietą (100 dol.) - **Milda Maciulevičiūtė** už eil. “Šaknys”.

Vida Bučmienė, JAV LB Clevelando apylinkės valdybos narė švietimui

Saulius Kliorys

ĮSISĄMONINIMAS

*Lyg Odisėjas įkalintas Kalipsės saloje,
nykdamas svetimų dievaičių tarpe,
per ašaras nepermatau gimtos šalies krantų.*

*Kiek dienų krito nepakartojamon praeitin,
kiek gyvosios jėgos išsiliejo,
kol susipratau?*

*Močiutės akys paniuro,
bet ji lūpomis vistiek šypsojo,
kai aš jaunas iš namų išsprukau.*

*Juk ji žinojo, kad
savo akimis regėdamas svetimos gamtos gausybes per
žavias,
savo ausimis išgirdamas sirenų dainas per skambias,
savo lūpomis ragaudamas žiedų sultis per saldžias,

per liūdesį subrendęs, sugrįšiu.*

Milda Maciulevičiūtė

ŠAKNYS

*Aš dar maža, dar Lietuvoj.
Dar medžiai baisiai dideli,
Jie dangų remia, šlama...
Pavasaris, žalia žolė kutena basą padą.*

*Aš bėgu vienplaukė, o draugas vejasi.
Tik staiga puolu ant žolės...
Taip draugas pagauna mane,
Ir mus pagauna linksmas juokas.*

*Pavasaris dabar: jauna žolė,
Jauni kvapai, atgijus žemė...
Man gera, bet matau:
Žolė išdažė naująją suknelę.*

*Aš pamirštu, kad bars mama.
Aš pamirštu bausmes ir laiką.
Man niekas nesvarbu. Svarbu draugystė.
Pavasaris mūsų... pavasaris mano.*

*Diena pavirsta vakaru. Tada naktis.
Paskui ateina rytas ir
sukasi tas ratas: vasara, ruduo,
žiema... Naujieji metai.*

*Ateina nauji metai... Nauji veidai.
Nauji draugai... Ir juokas naujas.
Tėvynė lieka. Tėvynė saugo žolę, medį.
Tėvynėje ir mūsų šaknys, ne tik žolės ir medžių...*

Vaiva Bučmytė

Į LIETUVĄ

*Jau paklota man lovytė,
Seks tuoj pasaką mamytė.*

*- Šiandien pasakok, verčiau,
Ką nors tikra, - ją prašau.*

*- Štai, - ji sako man links-
ma, -
Stovi laiko mašina.
Pagalvėlę kai paspausi,
Greit į praeitį keliausi;
O žvaigždutės spindulys
Neš į tolimas šalis.*

*Į brangią šalelę
Žvaigždele skrendu.
Tenai man gera,
Širdelei ramu.*

*Ten teka upės
Ir ošia medeliai,
Ten gimė ir augo
Mano tėveliai.*

*Gilioj senovėj
Vaidilutė šventa
Kūrena ugnį
Šventame miške.*

*Vytautas valdo,
Lietuva didi -
Nuo jūros lig jūros
Išplitusi.*

*- Primerk akytę, - sako
mama,
- Į ateitį tuoj pašoks
mašina.*

*Senosios tikybos
Dabar nebėra.
Mažvydo knygoj -
Kristaus šviesa.*

*Bajorai kankina,
Sunki baudžiava.
Rusai užvaldė,
Didėja kančia.*

*Lietuva vargsta,
Spauda uždrausta.
Šviesą ateičiai neša
Knygnešiai nakčia.*

*Už žmogų, už laisvę
Lietuviai kovos,
Už savo kraštą
Jaunystės aukos.*

*Ir štai vėliava
Plevėsuoja drąsiau.
Lietuva jau laisva
Po kovų - pagaliau.*

*Vasario šešiolikta
Praėjo seniai,
Jau vėl derlingi
Tėvynės laukai.*

*Prasideda karas -
Tautų pražūtis.*

*Į Sibirą tremia,
Blėsta viltis.*

*Gedimino pilis
Vėl stovi tuščia,
Tačiau nenutyla
Partizanų daina.*

*Myli laisvę lietuviai;
Vergai jie nebus:
Kovos ir melsis,
Kol išgirs juos dangus.*

*Rankas sujungę
Baltijos kelyje,
Lietuvai laisvės
Reikalauja minia.*

*Stebis pasaulis,
Pasiduoda Maskva.
Nugali tankus
Lietuvių daina.*

*Nors daug dar šešėlių, -
Ilga buvo naktis, -
Paukšte skrenda laisva
Lietuvio širdis.*

*Vaikų akyse
Vėl šviečia viltis,
Greit puikiai žydės
Lietuvos šalis.*

*Sustojo laiko mašina.
Ši kelionė jau baigta.
O mėnulis pro langelį
Kviečia mus į sapnų šalį.*

Pirmieji Grandinėlės šokėjai 1953 - 1960 metais

GRANDINĖLĖS ŠVENTĖ

Grandinėlė gimė 1953 metais. Clevelande vyko tautybių festivalis ir vysk. M. Valančiaus lituanistinė mokykla buvo paprašyta suruošti šokėjų grupę vienkartiniam pasirodymui. Mokyklos vedėjas kreipėsi į Liudą ir Aleksandrą Sagius. Sagys suorganizavo ir paruošė 13-kos mergaičių grupę, kuri gražiai pasirodė.

Šiais metais sukanka 50 metų nuo *Grandinėlės* įsteigimo. Liudas Sagys iškeliavęs amžinybėn, buvę šokėjai seniai užaugę ir sukūrę šeimas. Bet *Grandinėlė* dar gyvuoja. Jos vadovai buvę šokėjai, dalis dabartinių šokėjų, vaikai tų, kurie šoko *Grandinėlėje* prieš 30 su virš metų. Lietuviškas gyvenimas

ne toks, koks buvo prieš 20 ar 30 metų. Ir *Grandinėlės* veidas kitoks, negu buvo. Bet jis dar vis šypsosi ir kviečia jaunimą pamilti lietuvišką šokį, sukurti draugystes ir pabūti kartu. Tuo galime džiaugtis.

Norėdama tinkamai atžymėti 50-ties metų gyvavimo sukaktį, *Grandinėlė* ruošia koncertą/banketą. Šventė įvyks Clevelando Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėj, šeštadienį, balandžio 26 d.

Šio jubiliejaus proga bus išleistas specialus leidinys, atžymėti *Grandinėlės* 50-metį. Kviečiame visus, priklausančius plačiajai *Grandinėlės* šeimai, buvusius šokėjus, muzikantus, padėjėjus, tėvus, draugus ir vi-

sus, kurių gyvenimas vienu ar kitu būdu susipynė su *Grandinėlės* gyvavimu, atsiųsti sveikinimą, paremti šį renginį ir dalyvauti šventėje. Eglė Laniauskienė priims jūsų sveikinimus ir skelbimus bei aukas, ir suteiks daugiau informacijos apie renginį. Į ją galite kreiptis tel. 440-205-9273 arba e-paštu eglelan@aol.com.

Grandinėlės buvę šokėjai ir muzikantai išsisklaidę po Ameriką ir platųjį pasaulį. Nuoširdžiai kviečiame jus visus atvykti į *Grandinėlės* 50 metų šventę. Žinome, kad ne visiems prieinama lietuviška spauda, todėl prašome tėvelių ir pažįstamų, kurie šią žinią skaitote, pranešti savo šokėjams/muzikantams vaikams apie šventę. Jūsų visų labai, labai laukiame.

Živilė Vaitkienė

Posėdžiauja JAV vyr. Rinkimų komisija - narė Ieva Vozbutaitė, pirm. Dalia Jakienė, narys Daumantas Matulis, narys Vidmantas Rukšys, sekretorė Milda Mikušauskienė.

• **DVYLIKTAJIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS (XII MKS)** vyks 2003 m. gegužės 21-25 dienomis Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, Illinois. MKS tarybos pirmininku yra dr. Vytautas Narutis. Jam talkininkauja mokslininkai: dr. Stasys Bačkaitis, dr. Vygintas Gontis, dr. Marius Naris. Organizaciniam komitetui vadovauja Leonas Narbutis. Simpoziumo programos dienotvarkė yra ruošiamą ir bus paskelbta vėliau. MKS dalyvaus lietuviai mokslininkai iš Amerikos, Lietuvos ir kitų kraštų. Simpoziumo tikslas yra suburti lietuvių mokslininkus, pateikti savo atsiekimus visuomenei ir stiprinti lietuvišką mokslinę veiklą.

• **PENKIOLIKMETIS SKRIS Į JAPONIJĄ.** Penkiolikmetis Mantas Kuzminskas iš Rokiškio laimėjo mobiliojo ryšio kompanijos "Omnitel" paslaugos *Extra* organizuotą kalėdinių trumpųjų žinučių SMS sveikinimų žaidimą ir apdovanotas kelione dviem asmenims į Japoniją su ypatingu gidu - LNK žvaigžde japonu Fumitu. Pirmadienį "Omnitel" vadovai ir pats Fumitas Tomojis jam įteikė bilietą į tolimąją šalį. Išankstinio mokėjimo paslaugos "EXTRA" naudotojai dėl kelionės ir trijų tūkstančių kitų prizų varžėsi beveik mėnesį siųsdami specialias sveikinimo žinutes.

JAV LB VYRIAUSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS

JAV LB XVII-tos Tarybos rinkimai vyks gegužės mėnesio 3-4 ir 10-11 dienomis. Pranešame, jog Vyriausia Rinkimų komisija pradeda registravimo vajų, norint užregistruoti kuo daugiau toliau nuo lietuviškų telkinių gyvenančių lietuvių. Tai bus daroma elektroniniu paštu, daugiausia per asmenišką adresus ir per LB tinklalapio registracijos anketą (www.javlb.org). Užsiregistravusių pavardės bei adresai bus pasiūstyti atitinkamoms rinkimų komisijoms. Ši informacija nebus naudojama jokiems kitiems tikslams.

Kartu raginame apygardų valdybas bei apygardų rinkimų komisijas išstatyti kuo daugiau asmenų kandidatais į JAV LB Tarybą iki **kovo mėn. 15** dienos. Su klausimais galima kreiptis į Vyr. Rinkimų komisijos pirmininkę Dalią Jakienę (jakasdr@aol.com).

Yra sudarytos apygardų rinkimų komisijos. Jų pirmininkų pavardės su elektroniniais adresais:

JAV LB **Boston apygardos** - Marius Žiaugra (ziaugra@pbworld.com),

JAV LB **Connecticut apygardos** - Irena Alksninienė (alks@snet.net),

JAV LB **Florida apygardos** - Kazimieras Stasiukevičius (gtreinys@aol.com),

JAV LB **Kryžkelės apygardos** - Liuda Flores (liuda@hal-pc.org),

JAV LB **Michigan apygardos** - Ramutė Petruilienė (vlpetrulis@aol.com),

JAV LB **New York apygardos** - Vladas Sidas (sid100@aol.com),

JAV LB **Ohio apygardos** - Ona Šilėnienė (stikliute@juno.com),

JAV LB **Pietryčių apygardos** - Juozas Gaila (gailaj@erols.com),

JAV LB **Vakarų apygardos** - Rolandas Giedraitis, DDS (rolandas@earthlink.net),

JAV LB **Vidurio Vakarų apygardos** - Nijolė Grigaliūnienė (nijoleg@prodigy.net).

JAV LB Vyr. Rinkimų Komisija

Mažiausios skambučių iš JAV ir Kanados į Lietuvą kainos

Atsidarykite išankstinio mokėjimo paslaugos skambinimo sąskaitą internete **www.hermesphone.com** arba telefonu **1-877-748-7964** ir kalbėkite pigiau:

☞ Į Lietuvos fiksuotus telefonus - 0.16 USD/min

☞ Į Lietuvos mobilius telefonus - 0.20 USD/min

Jūs nemokėsite nei sujungimo nei kitų paslėptų mokesčių!

Taipogi Jums suteiksime:

- Papildomą PIN
- Automatinį numerio atpažinimą
- Puikią balso kokybę
- Nemokamą skambinimo sąskaitos aptarnavimą
- Patikimą klientų aptarnavimą
- Galimybę savo skambinimo sąskaitą tvarkyti internete
- Pokalbių apskaitą 6 sekundžių tikslumu

Dėl skambinimo sąskaitų įsigijimo, papildymo ar prireikus daugiau informacijos:

Apsilankykite: **www.hermesphone.com**

Skambinkite nemokamu telefonu: **1-877-748-7964**

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 2 d. 11:30 v.ryto Šv. Jurgio parapijos blynų priešpiečiai parapijos salėje.

KOVO 9 d., sekmadienį, tuoj po 10:00 val. Mišių, Dievo Motinos parapijos kavinėje vyr. skautės Židinetės ruošia blynų priešpiečius.

KOVO 16 d., sekmadienį, įvyks tradicinė **Kaziuko Mugė** Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia Clevelando skautija.

KOVO 22 d., šeštadienį, “Žaibo diena” - metinis LSK Žaibo parengimas - balius.

BALANDŽIO 5 d., šeštadienį, “Trys panteros”.

BALANDŽIO 13 d. 10:30 v. ryto vyskupo Roger Gries, OSB, apsilankymas Šv. Jurgio bažnyčioje.

BALANDŽIO 26 d., Grandinėlės 50-ties metų jubiliejus su koncertu, pokyliu ir šokiais prie geros muzikos Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

BALANDŽIO 27 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽES 3 ir 4 dienomis, Ateitininkų šeimos šventė Dievo Motinos parapijoje. Šeštadienį koncertas ir sekmadienį akademija.

GEGUŽES 9, 10 ir 11 dienomis - 53-sios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės Clevelande.

GEGUŽES 11 d. 11:30 v.r. **Motinos dienos** priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽES 26 d. 8:30v.r. - Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

RUGSĖJO 7 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio “**Dainava**” koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

SPORTAS

KREPŠININKAI

Sekmadienis, vasario 9 d., buvo pilnas krepšinio mėgėjams įdomių rungtynių. Ypatingai jų netrūko lietuviams krepšinio sirgaliams. Jie visą popietę galėjo stebėti savo televizorių ekranuose varžybas, kuriose pasirodė lietuvių kilmės krepšininkai.

Rungtyniavo dvi JAV studentų krepšinio komandos savo eilėse turinčios po žaidėją iš Lietuvos. Tai Wake Forest universiteto rinktinė su Vytu Daneliu ir Pittsburgh universiteto krepšinio komanda su mūsiškiu Donatu Zavacku. Gaila, jog šios abi ekipos iš išvykų turėjo grįžti be laimikio.

Jos žaidė netoli nuo Čikagos esančiose vietose - Wake Forest-Milwaukee mieste Wisconsin valstijoje, kur varžėsi su Marquette universitetu (pralaimėjo rezultatu 61-68), o Pittsburgh krepšininkai viešėjo South Bend, Ind. Ir čia jų varžovu buvo Indiana universiteto krepšininkai (pralaimėjo rezultatu 64-66).

Gana liūdnai atrodė Wake Forest universiteto krepšininkai, kurie negalėjo demonstruoti tokį žaidimą, kokį esame įpratę matyti anksčiau. Net iš geriausių pozicijų nekrito į krepšį jų mesti sviediniai, o taip pat buvo be reikalo prarasta daug kamuolių.

Labai nesisekė ir Daneliui: jo sąskaitoje 7 taškai - du įmesti dvitaškai metimai ir 3 baudos iš trijų bandymų. Negeriau sekėsi ir Zavackui: jis komandai uždirbo tik 5 taškus - pataikė du metimus iš 5 (jų tarpe - vieną tritaškį). Nežiūrint, kad pirmą kėlinį Zavacko komanda laimėjo 41-33, tačiau po pertraukos šis kapitalas greitai išdilo ir jie buvo priversti vyti Marquette ekipos vyrus. Varžovai iš dalies buvo laimingi, nes paskutinį krepšį jie pelnė beveik prieš pat baigminę rungtynių sireną.

Edvardas Šulaitis

III “LIETUVIŲ BALSO” KONKURSAS

Skelbiamas Lietuvos valstybės 750 metų jubiliejaus ir Lietuvos valdovo Mindaugo karūnavimo proga, **DR. JONO ADOMAVIČIAUS** finansuojamas mūsų valstybės kūrimo tema literatūrinis prozos konkursas.

Skiriamos trys premijos

I-oji - 5,000 dol.,

II-oji - 3,000 dol.,

III-oji - 2,000 dol.

Tema kūrėjams:

MES - LIETUVA!

Mes didžiuojamės tuo, kad turime tūkstančių metų istoriją, kad esame Lietuva - tokia skirtinga įvairiais šimtmečiais, bet visada ta pati Lietuva, kurianti savo istoriją ir besisemianti stiprybės iš praeities ir dabarties.

Laikas: paskutinė kūrinio išsiuntimo data oro paštu 2003 m. gruodžio 31 d. Prašome nelaukti gruodžio mėnesio ir kūrinius siųsti kiek galima anksčiau.

Kūrinius siųsti: “LIETUVIŲ BALSAS”, KONKURSAS

2624 West 71st Street, Chicago, IL 60629-3004, USA

Teksto paruošimas: konkursui siunčiamas kūrinys turi būti parašytas mašinėle arba kompiuteriu, pasirašytas slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis turi būti užrašytas ant atskiro užlipinto vokelio, į kurį reikia įdėti savo kortelę su vardu, pavarde, adresu, telefono ir, jei turima, fakso numeriu. Tik laimėjusio rašytojo vokas bus atidarytas. Nepremijuoti kūriniai negražinami.

Vertinimo komisija: Danutė Bindokienė, Robertas Keturakis, Gražina Mareckaitė, Stasė Petersonienė, Vytautas Volertas. Sprendimas - paprasta balsų dauguma.

Premijų įteikimas: Lietuvių literatūros šventėje Čikagoje.

2003 m.

KELIONĖS Į DAINŲ / ŠOKIŲ ŠVENTĘ VILNIUJE

Finnair ir kitomis oro linijomis

	Išvyksta birželio mėn.	Sugrįžta liepos mėn.
Boston	29 d.	14 d.
Chicago	29	13
Cleveland	27	11
Detroit	27	11
Los Angeles	28	11
Newark	28	13
New York	29	14
Philadelphia	26	11
San Francisco	28	13
Tampa	29	12
Toronto	29	14
Washington	29	13

Galima užsisakyti vietas ir kitomis dienomis.

Skambinkite

VYTIS TOURS

40-24 235th St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979

E-mail vyttours@earthlink.net
Web site www.vytistours.com

Atstovybė Čikagoje:

Rita Penčyliienė E-mail pencylar@comcast.net,
tel.: 708-923-0280

Bronė Barakauskienė E-mail broneb@aol.com

DIRVAI AUKOJO

Lith. Amer. Community,
Palm Beach, FL 200
S.Lazdinis, Euclid, OH 100
G.Valiukėnas, Chicago, IL 60
L.Hoffman, Oak Lawn, IL 40
A.Varnelis, Dowagiec, MI 20
N.Augutis, St. Petersburg, FL . 10
T.Česnaitis, Hondo, TX 10
I.Kuprevičius,
Cleveland, OH 10
V.Garmus, Waterway, M., FL .. 5
R.Lukas, Interlaken, NJ 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

• Į gydymo įstaigą - **pasimokyti**. Vilniaus universiteto Onkologijos institute nuo šiol gyventojai galės ne tik išsitiirti, pasigydyti, bet ir ... pasimokyti. Čia pradėjo veikti Paciento mokykla.

Šioje mokykloje bus skaitomos paskaitos apie įvairių lokalizacijų vėžį, jo gydymo būdus, sergančiųjų ir nugalėjusių ligą gyvenseną, taip pat ligonių priežiūrą. Kviečiami ligoniai, juos slaugantys asmenys, šeimos nariai, artimieji.

FOR RENT

2 bedroom apartment
double house up
20426 Lakeshore Blv.
Euclid, OH

Tel.: 481-2419

FOR SALE

Bed - A full size set, plush, unused, still in plastic with warranty, sell 135 dol.

Tel. 440-946-0940

Mattress set - 145 dol.
A queen set, orthopedic plush, unused in plastic.
Can deliver.

Tel. 440-946-0940

Bed - A queen pillow-top set. Name brand with warranty. Still in plastic, will sell for 165 dol. Can deliver

Tel. 440-946-0940

King size mattress set - chiropractor endorsed with factory warranty, new, in plastic. List 799 dol. sell 275 dol.
Can deliver

Tel. 440-946-0940

LIETUVIS ILGAUSKAS - NBA “ALL-STAR” NARYS

Vasario 9 d. televizijos ekranuose buvo galima matyti NBA lygos Rytų ir Vakarų rinktinių (All-Stars) rungtynes iš Atlantos. Rytų rinktinėje pirmą kartą per 52 šių varžybų istoriją pasirodė lietuvis - Žydrūnas Ilgauskas iš *Cleveland Cavaliers* klubo. Tačiau jis žaidė trumpiau, negu bet kuris kitas žaidėjas abiejose rinktinėse - 4 minutes ir nepelnė nė vieno taško. Jis teturėjo laiko tik vienam metimui į krepšį, tačiau tas bandymas buvo nesėkmingas. Laimėjo Vakarai 155-145. Vakarų rinktinėje pasirodė dabar populiarius kinietis Yao Ming, tačiau ir jam treneriai kažkodėl neleido ilgiau pabuvoti aikštelėje ir jis turėjo pasitenkinti tik 2 taškais.

Dėmesys buvo sutelktas ties juodaodžiais žaidėjais, ypatingai savo karjerą baigiančiu (pagaliau) Michael Jordan. Šis vyras, nors tądien labai gerai užsirekomen-

Edvardas Šulaitis

davo, tačiau susilaukė daugiausia gražių žodžių. Jam buvo netikėtai suteikta vieta startiniame penketuke Rytų rinktinėje, nors rinkimuose jis jos nelaimėjo. Kaip atrodo, jam buvo norima atsidėkoti už jo įnašą NBA lygai, kadangi jis šios lygos vadovams sukėlė milijonus dolerių. Netrukus savo 40-jį gimtadienį minintis Jordan šio sezono pabaigoje jau tikrai pasitrauks iš aktyvaus krepšinio.

Pažymėtina jog į šį metinį NBA žvaigždžių renginį buvo suvažiavę apie 60,000 žmonių iš visų Amerikos kampų ir viso pasaulio. Iš Lietuvos buvo atvykęs Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Algimantas Pavilionis ir “FIBA - Europe” Šiaurės konferencijos gen. direktorius Šarūnas Marčiulionis, Lietuvos rinktinės buvęs narys, JAV mokslus bai-

gęs Artūras Karnišovas, *Lietuvos Ryto* krepšinio žinovas Linas Kunigėlis ir kiti.

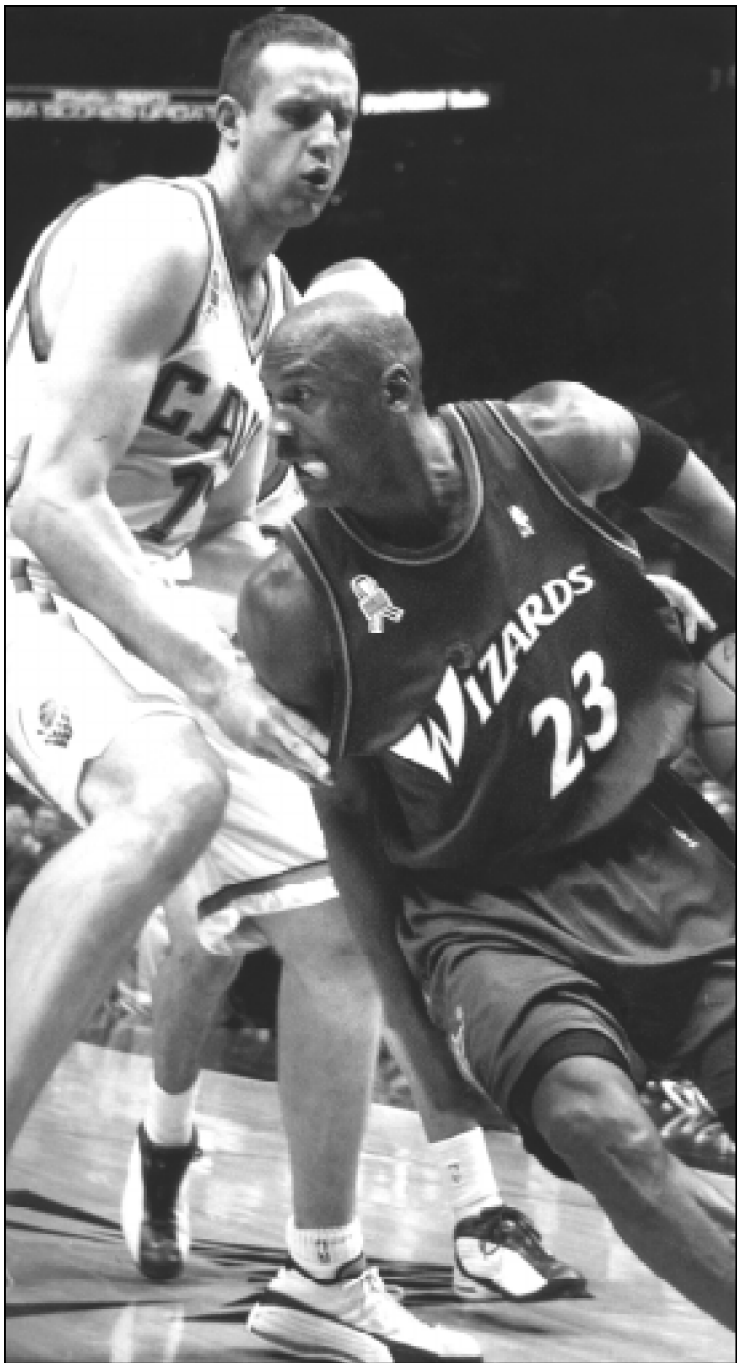
APIE Ž. ILGAUSKĄ - AMERIKOS DIENRAŠTYJE

Nežiūrint, kad lietuvis Žydrūnas Ilgauskas 52-se NBA žvaigždžių varžybose, įvykusiose vasario 9 d. Atlantoje, žaidė mažiausiai ir nepelnė taškų, tačiau jo asmuo buvo labiausiai atžymėtas Amerikoje didžiausiu tiražu leidžiamame *USA Today* dienraščio vasario 10 d. laidoje.

Ilgokas rašinys, pavadintas “Cavaliers Ilgauskas lands on feet again” (“Kavalierių komandos Ilgauskas vėl atsistojo ant kojų”) yra pailiustruotas Žydrūno nuotrauka NBA “All-Star” uniformoje.

Čia yra rašoma, jog, jeigu ne Ilgausko 5 operacijos, dėl kurių jis turėjo praleisti beveik du sezonus, jis šiandien būtų panašiam dėmesio centre kaip ir naujasis NBA aukštaūgis Yao Ming iš Kinijos. Straipsnyje, kuriame paminėta jo lietuviška kilmė, yra nupasakojamos mūsiškio praeities nesėkmės, sąryšyje su turėtomis operacijomis, yra cituojamas pats Žydrūnas, kuris džiaugiasi, jog galėjo ne vien tik atsitiesti, bet ir padidinti savo taškų vidurkį iki 18.02 ir 12.4 nuimtų kamuolių vidurkiu per rungtynes. “Jeigu net aš nežaisčiau daugiau nė vienerių rungtynių, aš laimingas: esu daug pasiekęs - sugrįžau ir patekau į “All-Star” rinktinę” - taip kalba Ilgauskas.

Straipsnyje taip pat cituojamas ir TNT televizijos kompanijos analizuotojas, buvęs *Cavaliers* treneriu 1996-siais, kai

Cleveland Cavaliers žaidėjas Žydrūnas Ilgauskas ir Michael Jordan.

Ilgauskas NBA naujokų biržoje buvo pašauktas į Cleveland komandą 20-ju numeriu NBA naujokų biržoje Mike Fratello. Jau pradžioje jo įmestų taškų vidurkis siekė 13.9, kas jam garantavo vietą NBA naujokų rinktinėje, kurioje lietuvis gavo “Naudingiausio” žaidėjo titulą. Tai labai gerai nuteikė *Cavaliers* klubo vadovybę, kuri su juo pratęsė kontraktą, pasirašy-

dama 6 metų sutartį 70.9 milijonų sumai. “Aš jau ne toks atletiškas, kaip buvau. Aš negaliu iššokti taip aukštai, kaip galėjau. Tačiau aš galiu be to apsieiti. Kada mano atletiniai sugebėjimai sumažėjo, aš pradėjau labiau pasikliauti mano metimų ir kamuolio valdymo dalykais. Tas per ilgesnį laiką pasiteisino”, - aukščiau minėtame rašinyje kalba Ilgauskas.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

The **Regency**
Luxury Apartments

The Best Address in PARMA!

1st Month FREE
on 1 and 2 Bedrooms
(RESTRICTIONS APPLY)

440-845-4841

Owner's Management Company

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama.
telidanti jaukia atmosferą rūdiesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)